

MTI BELFÖLDI HIREK

B 58 kiadás 1959 augusztus 18 6 óra 30 perc

Gáspár Sándor hazatért az V. atom- és hidrogén-
bombaellenes világtalálkozóról

1959 augusztus 18

65

Keddén hazatért Japánból Gáspár Sándor, a SZOT főtitkára, aki a magyar szak szervezetek képviselőjeként részt vett a Hirosimában megtartott V. atom- és hidrogénbombaellenes világtalálkozón. /MTI/

- o -

Fogadás a Sztanyiszlavszkij-Nyemirovics-Dencsenko
színház balettagdíjazás tiszteletére

1959 augusztus 18

66

Ty. F. Stikov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete kedden este - a magánéleti előadás után - fogadást adott a hazánkban nagy sikerrel szerepelt Sztanyiszlavszkij-Nyemirovics-Dencsenko színház balettagdíjazás tiszteletére a nagykövetség épületében.

A fogadáson megjelent Aczél György, a művelődésügyi miniszter első helyettese, Dénes Leó, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének alelnöke. Ott volt a Külügyminisztérium számos vezető munkatársa, zenei, művészeti életünk több kiválósága.

A fogadás meleg, baráti légkörben zajlott le. /MTI/

- o -

V É G E

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959 augusztus 19 6 óra 30 perc

Augusztus 24-én lesznek a tantestületi alakuló ülések, szeptem-
ber 1-én ünneplés tanévnyitás, az első tanítási nap szeptember
másodika

1959 augusztus 19

1.

E hét végén a pedagógusok befejezik nyári szabadságukat, hamarosan ismét benépesülnek az iskolák. Augusztus 24-én tartják országsszerte a tantestületi alakuló üléseket. Az általános iskolákban a javító- és pótló/összefoglaló/ vizsgák, valamint a pótbeiratások időpontja augusztus 27 és 28-a, a középiskolákban augusztus 26, 27 és 28-a. Ugyanitt a pótbeiratásokat 29-én és 30-án tartják.

A tanévnyitó ünnepeket a fővárosban és a vidéken az általános- és a középiskolákban szeptember 1-én rendezik, az első tanítási nap szeptember 2-a. /MTI/

Tíz budapesti kerületben rendeznek munkás-paraszti találkozót az
Alkotmány napján - Szilveszter masorok, kiállítások a főváros augusztus
20-i programjában

1959 augusztus 19

2.

Ünnepi események sorozatával köszönti a főváros Alkotmányunk születésének 10. évfordulóját. A Hazafront budapesti bizottsága és a fővárosi tanács által összeállított augusztus 20-i program Budapest minden kerületében bőséges szórakozási lehetőséget ígér.

A hagyományoknak megfelelően a postakörnyéki falvakból az idén is számos egyéni és termelőszövetkezeti parasztküldöttség látogat el Budapestre, hogy együtt ünnepeljen a gyárak, az üzemek dolgozóival. Tíz kerületben rendeznek augusztus 20-án munkás-paraszti találkozót, ünnepi programot, s ezek a találkozások csaknem mindenütt vidám utcabájjal, táncos összejövetellel végződnek.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1959 augusztus 19 6 óra 05 perc

/Tíz budapestifolyt/

2.

A VIII. kerületben például Kecskemét város mezőgazdasági dolgozóinak képviselőit látják vendégül - akik már szerdán Budapestre érkeznek -, s egyidejűleg fővárosi művészek utaznak a "hírös" városba, hogy ünnepi műsorral viszonozzák a látogatást. Budán a S. Állami Szabadtéri Színpadon mezőgazdasági kiállításon mutatják be terményeiket a környékbeli termelőszövetkezetek dolgozói, egyéni gazdái, délután pedig az újkönyér-ünnepeken találkozhatnak a szállít berendezések gyártóival, a Magyar Pamutiparnak, a Goldberger Gyárnak, és a többi III. kerületi nagyüzemnek a munkásai az óhudai kertgazdaság, a Vörös Csillag Isz, az Flóra Tsz, a Kertészeti Szövetkezet dolgozóival. Vidéki vendégeket várnak az alkotmány ünnepén a csepeli munkásotthonba is, ahol a műsoros estet reggelig tartó bál zárja.

Kiállítást, munkás-paraszti találkozót tartanak ezen kívül Pestlőrincen, a II. kerületben, Kőbányán, a XV. és a XI. kerületben. A XVII. kerületben látványos aratási felvonulással köszöntik augusztus 20-át.

Az érdekesnek ígérkező ünnepi sporteseményeken kívül gazdag kulturális program várja a szórakozni vágyókat. A Nyálföldön a Jónesi Attila művelődési otthonban délelőtt 1/2 11-től egyaránt váltják a különböző művészeti együttesek, a Szent István parkban pedig délután 5 órakor kezdődik a gyermek-karneval. Az I. kerület lakóit a város művészei szórakoztatják. A hűvösvölgyi Bagyrotten változatos sportműsor, bűvészjáték, vidám esztrád - műsor, majd tánc- és tábori szerepel az ünnepi programban.

Az esti órákban - általában 8 órakor - mindenütt megkezdődik az utcabál. A "központi" bál az idén is a Dózsa György uton lesz, ahol Balassa Tamás tánczenekara, népi zenekar és kedvelt táncdalénekesek gondoskodnak tiz és tizezrek kellemes szórakozásról. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5 kiadás 1959 augusztus 19 6 óra 20 perc

/Kalló Viktor... folytatása/

4

A négy év elröppent és 1956 derekán kézbe kaptam a művészi diplomát, majd néhány hónapos katonaságot következett Magyarotadon. Itt eltem át az ellenforradalmat. Hazatértem után a faluban megrázó élmények fogadtak: az ellenforradalmárok megrázták anyámat, aki azt a "bünt" követte el, hogy "orosz származású" volt. Az I. világháborúban apám ugyanis orosz fogságba esett, s amikor hazatért, asszonyt is hozott magával.

- Az otthon töltött első napokban sokat beszélgettem apámmal, az idős kommunistával, majd a másutt is elkövetett rémtettekről érkező hírek új alkotás gondolatát érlelték meg bennem. Munkához kezdtem. Először két-alkos kompozícióra gondoltam, de a megoldást nem tartottam elég kifejezőnek; végül megmintáztam a golyó től talált katonai alakját. 1957 karácsonya volt ekkor. Jónshány héttel később kiírták a pályázatot a Köztársaság téri mártírház hősvédőinek emlékművére, s 1958 március 15-re a határidőre beküldtem a szobrot, amellyel 32 művész közül megnyertem a pályázatot.

- A munka nehéze ezután következett: tudtam mit akarok, de megvalósítás sokszor nehézségekbe ütközött. Nagyon hiányzott a gyakorlat. Legalább tizszer újra mintáztam a szobor anyját, majd kétméteres modelljét, s csak a szakmai fogások tisztázása után kezdtem hozzá az utolsó, az ötméteres nagyságú modell formálásához. Két évig gyurtam az anyagot, a gipszet, amíg eljutottam a befejezéshez és most, az utolsó simítások után a bronzöntésbe kerülhet a szobor. A golyótól talált katonai alakjához stílusban is hozzáillő talapzatot tervezett Skoda Lajos építész. Elgondolása szerint 11-szer 22 méteres alapterületű, enyhén előreléjtő felületű márványtömbön kap helyet a szobor.

- Májris új munkák várnak. A Köztársaság téri szobor mintázása közben elkészítettem Békéscsaba ténácsköztársasági emlékművének díjnyertes tervét és néhány szobor vázlatát.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6 kiadás 1959 augusztus 18 6 óra 25 perc

/Kalló Viktor... 2 folytatása/

4

Most ez következik, s azután? Tovább fejlődni emberileg és művészileg. Most vettek fel a pártba és huszonegyezerrel új műteremlakást kaptak. Nyolcan vagyunk szobrászok - fiatalok és barátok. Fiszakába nyuló beszélgetéseken, vitákon határoztuk meg közös művészi elgondolásunkat. A ma művészetének útjait keressük és alkotásainkban korunkat akarjuk tükrözni. Azt akarjuk, hogy munkánkban élő valósággá váljék a képzőművészet és az élet kapcsolata. Fejezte be nyilatkozatát Kalló Viktor. /MTI/

x x x

A szerkesztőségnek figyelmébe!

Az MTI foto mai kiadásában képeket közlünk Kalló Viktor új alkotásáról, s munkásságáról. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1959 augusztus 19 6 óra 10 perc

Tiznél több országból érkeznek Haydn-kutatók a budapesti nemzetközi zene tudományi konferenciára - az ünnepségsorozat színhelye lesz a magyar főváros

1959 augusztus 19

3.

Joseph Haydn halálának 150. évfordulóját kimagasló zenei eseményekkel ünnepli meg a magyar főváros. A fesztivál vendégei között van a magyar művelődéspolitikai, zenei és tudományos élet számos vezetője, kiragasló képviselője. Szeptember 16-án a Széchényi Könyvtár zeneműtárában ünnepélyesen nyitják meg a nagy osztrák zeneszerző emlékeztetőnek szánt kiállítást, amelyet Major Ervin zene tudós állított össze. A Széchényi Könyvtár rendelkezik hazánkban a legnagyobb Haydn-gyűjteménnyel, amely világviszonylatban is az elsők között foglal helyet. A tárlaton számos ritkaságot, Haydn életének magyarországi évtizedeire utaló kéziratot, kottát, feljegyzést láthatnak majd az érdeklődők.

Másnap, szeptember 17-én nyitják meg a Tudományos Akadémia nagytermében a nemzetközi zene tudományi konferenciát, amelyre tiznél több ország világhírű Haydn-kutatói jelentették be részvételüket. A tudósok tiszteletére az Állami Operaház előadást tart, szeptember végén pedig megkezdik ünnepi hetét, megnyitásának 75. évfordulója alkalmából. A repertoár sokrétűségét bemutató sorozat Erkel Ferenc Ránk bányával kezdődik és Bartók Béla műveivel, október 4-én fejeződik be. Az Állami Operaház egyébként a fesztivál alkalmából színrehozza Haydn: aki hitlen, póruljár című operáját, amelynek zenei rekonstrukcióját a kézirat alapján Vécsey Jenő végezte el, a magyar szövegét Fischer Öndör és Romhányi József írta.

A nemzetközi vonósnégyesversenyre tizenhárom együttes jelentette be részvételét. A versenyt szeptember 22-től október 1-ig bonyolítják le a Zeneművészeti Főiskolán. A zsűriben a kamaramuzsika világhírű képviselői foglalnak majd helyet.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 4 kiadás 1959 augusztus 19 6 óra 15 perc

/Tíznel több.... folyt/
3

A budapesti zenei heteket, melyet az idén rendeznek meg első ízben, ezúttal Joseph Haydn emlékeztének szentelik. Az ünnepi megnyitó hangverseny szeptember 21-én lesz az Erkel Színházban; Ferencsik János vezényletével és Fischer Annie közreműködésével az Állami Hangversenyzenekar adja. A továbbiakban kiváló külföldi és magyar művészek lépnek a pódiumra, s a zárókoncert október 6-án lesz a Zeneművészeti Főiskola nagytermében.

/MTI/

- o -

Kalló Viktor befejezte a Köztársaság téri emlékmű szobrát

1959 augusztus 18

4

Monumentális emlékművekkel gazdagodik fővárosunk. A Károlyi temetőben felavatták a magyar munkásmozgalom nagy hőltőjének emlékművét, Olesai-Kiss Zoltán alkotását, a műteremben formálódik Kiss István díjnyertes szobra, amely a Terézszobrászok dícsősége napjaink emlékeztet majd, Kalló Viktor pedig az utolsó simításokkal csiszolja, tökélet sítí az ellenfele radalom áldozatainak, a Köztársaság téri pártház hős védőinek szobrát. Az új műről és további terveiről Kalló Viktor nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának.

- Majdnem két évi alkotó munkával befejeztem a Köztársaság téri mártírok szobrát. Ez a mű emberi és művészi állásfoglalás volt számomra. Az ellenforradalomban helytállt fiatal katonák tragédiája kétszeresen szíven ütött, hisz én egy voltam közülük, a munkás-paraszt fiatalok közül, s akkor 1956 októberének napjaiban jöttek is Néphadseregünk egyenruháját hordtam.

- Baranyából, Sellyéről származom, egyszerű dolgozó parasztembernek neveltek, majd Pécsen szakmát tanultam. Képzőművész körben működve próbálkoztam meg először a rajzzal, az anyag formálásával, s tehetségkutató tanárok kezdeményezésére vettek fel a Képzőművészeti Főiskolára.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 7. kiadás 1959. augusztus 19. 10 óra 45 perc

Százezrekkel gyarapodott az olvasók, színház- és mozi-látogatók, művészetbarátok tábora - Kulturális felemelkedésünk nagy erőforrása a dolgozó nép Alkotmánya

1959. augusztus 19.

14

Alkotmányunk a művelődéshez való jog biztosításával nemcsak a lehetőséget adta meg, hanem a szellemében fogant rendelkezések és gyakorlati tettek eredményeként széleskörű és mélyreható kulturális fellendülést indított meg.

A művelődés eszközeinek gyarapodásával rohamosan gyarapodott a jó könyvek, filmek, színdarabok, képzőművészeti alkotások, zeneművek igénylők száma; az eltelt tíz évben százezrekkel nőtt ez a tábor. 1935-ben alig hatszáz mozi működött az országban, tíz évvel ezelőtt már 862, míg jelenleg számuk jóval túl van a negyezren. Ennek megfelelően nőtték az igények is: 1935-ben 18 és félmillió néző, 1949-ben 42.3 millió, tavaly már 131 millió. És ugy tünik, hogy ez a szám ebben az évben még nagyobb lesz a tavalyinál is, mert a legutóbbi, fél-éves statisztikai jelentés arról számol be, hogy idén június végéig 67 milliónál több néző volt a filmszínházakban. E téren elért eredményeinkhez tartozik, hogy ez elmúlt tíz évben megkészszerződött a magyar játékfilmgyártás, ki-magasló értékű dokumentumfilmek születtek, s az elismerés nemcsak itthon, hanem külföldön sem maradt el. Különösen fontos tény, hogy a film ma már nem veletlenül jut el a falvakba, mint a felszabadulás előtt, hanem a mind nagyobbodó községi mozihálózat révén.

A színházlátogatás alakulása is jellemzően mutatja, hogy népünk birtokába vette a kultura bástyáit. Ezen ásitó nézőtérrel ma már egyetlen színházban sem találkozunk, míg a múltban gyakori eset volt. A bérletesek száma, főleg a munkásosztály soraiban, állandóan nő, s az érdeklődés miatt olykor csak hetekkel előre lehet jegyhez jutni. A felszabadulás előtt ugyan nem készült ilyenfajta statisztika, de 1950-től 1958-ig több mint kétszeresére ugrott a nézők száma a színházakban és az operaelőadásokon, s hasonló arányban növekedett az előadások száma is.

/folyt. köv./

B 8. kiadás 1959. augusztus 19. 10 óra 50 perc

/Százazrekkel gyarapodott... 1. folyt./

A régiak mellett új színházak nyíltak, mint például többek között az angyalföldi József Attila Színház, az Állami Bábszínház, a Vígyszínház helyreállítása után a Néphadsereg Színháza, a Petőfi Színház - s nemcsak Pesten, hanem vidéken is. Közülük különösen nagy jelentőségű feladatot kapott és teljesít a Déryné Színház, amelynek társulatait országsszerte igaz szeretettel fogadják a falvak lakói. Hivatásos színészek falun, igényes darabokkal - ez a múltban lehetetlen volt. Tavaly 39 eredeti új magyar mű került a magyar színházak közönsége elé, s az előadásokat többszáz-ezer fiatal látogatta.

A zene is mind többeket hódít meg. Operaházunk, amelynek feladatköre az Erkel Színházzal és a margitszigeti szabadtéri színpaddal bővült, évente egymilliónál több látogatóval dicsekedhet. Operatársulatok működnek vidéken is. A Filharmónia és az ORI komoly- és könnyűzenei hangversenyait, műsorait évente csaknem egymillió ember hallgatja, nézi végig. Zenei intézményeink egyre többet tesznek azért, hogy biztosítsák a közönség-utánpótlást, s növekedjen az opera- és hangversenylátogató, a zenekedvelő munkások száma /ifjúsági operaelőadások, munkásbérletek, klubműsorok, stb./ főbb kiadást ért meg az Operák könyve és az Operakalauz, de egyéb zenei ismeretterjesztő művek iránt is olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy többnyire az utánnomás sem elegendő. Hasonló a helyzet a zenei tankönyvekkel, hangszeriskolákkal is. Hangszergyártó Vállalatunk tavaly már egymillió hétszáz-ezernél több lemezt bocsátott forgalomba - és még mindig nem tudja kielégíteni az igényeket. Előadóművészeink, zeneszerzőink, együtteseink hazai és külföldi sikerei ismeretesek, s erőteljesen fejlődik öntevékeny zene- és énekkaraink színvonala is, új erővel támad fel a munkás kórusmozgalom.

Olvasó nemzet lettünk és ezt évről-évre mind büszkébben lehet megállapítani. A magyar irodalom egykori nagyjainak művei a múltban évtizedek alatt nem jelentek meg akkora példányszámban, mint manapság egy-két év alatt. 1938-hoz viszonyítva csaknem kétszeresére nőtt a kiadott művek száma, példányszámuk pedig csaknem megháromszorozódott. Tavaly csaknem kétszerannyi szépirodalmi mű látott napvilágot, mint 1949-ben. Sok ezer könyvtár

/folyt. köv./

./.

B 9. kiadás 1959. augusztus 19. 10 óra 55 perc

/Százazrekkel gyarapodott... 2. folyt./

szolgálja a művelődést, a szakmai ismeretek szerzését. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárnak Horthyék 25 éve alatt csak öt fiókot sikerült nyitnia - ma már a fővárosi kerületek legnagyobb részében több fiókkönyvtára van. A területi közművelődési könyvtárak beiratkozott olvasóinak és az olvasótermek látogatóinak a száma egymillió négyszázezer felé jár. És hogy mennyien vásárolnak könyvet, mutatja jellemző példaként az idei ünnepi könyvhét: csaknem egymillió könyv talált gazdára, mintegy 16 millió forint értékben. Éves viszonylatban pedig itt áll a legutóbbi, a tavalyi adat: 1958-ban 381 millió forint értékű könyv kelt el. A tavaly kiadott művek példányszámából az ország minden lakosára, beleértve a legkisebb gyereket is, öt kötet jut. A művelődés széles körű lehetőségét teremti meg a családi otthonokban a két milliónál több rádiókészülék, illetve vezeték nélküli és a sok ezer televízió-készülék is.

Az elmúlt tíz év/eredményeként jóval több látogatóval találkozunk a kiállításokon és vásárlóval a képzőművészeti csarnokokban, mint hajdan. A fejlődő ízlés és a növekvő életszínvonal is lényeges alkotóeleme ennek az érdeklődésnek. Nemcsak a képzőművészetünk egészének fejlődését, alakulását dokumentáló nagy országos kiállításokat látogatják hatalmas tömegek, hanem a múzeumok és az egyes festők, szobrászok, vagy művészcsoportok tárlatait is. Számuk csak tavaly 900 ezernél nagyobb volt. A különböző képzőművészeti könyveket szinte elkapkodják az érdeklődők; egyikből-másikból kevesssel a megjelenés után csak eldugott vidéki boltokban találni egy-egy példányt.

A népművelés legfőbb feladata a közönségnevelés, a szocialista ember kialakítása. Ezért az említett, rohamosan növekvő igények megfelelő kielégítésén túl, elsőrendű fontosságu az ismeretterjesztés. A természettudományos világnézet hirdetése, a művészetek, az irodalom, a tudomány és a technika ismereteinek elterjesztése nemcsak feladatként, hanem a dolgozók igényeként is jelentkezik. A TIT egy év alatt 22 és félszer előadást rendezett, másfélmilliónál több érdeklődő jelenlétében. A szakszervezetek, üzemek és vállalatok öntevékeny munkája ezt a számot megsokszorozza. Az ismeretterjesztés mélyrehatóbb szervezeti formái a sokféle most induló munkás és ifjúsági akadémiák, melyeken egy vagy több évre dolgozzák ki a témaköröket, s igénybeveszik

/folyt. köv./

./.

B 10. kiadás 1959. augusztus 19. 10 óra 55 perc

/Százecsekkel gyarapodott ... 3. folyt./

a szemléltetés sokféle módját - filmvetítéseket, kiállításokat, stb. Az ország művelődési otthonaiban változatos műsorok születtek, s ezek összeállításában nagy szerepe van a 11 ezernél több művészeti csoportnak és több ezer különféle szakkörnek. A dolgozók így nemcsak szemlélői és elsejítitői, hanem tevékeny művelői is lehetnek egy-egy művészeti ágban, amelyhez kedvet és tehetséget éreznek. Műsoraikkal szórakoztatnak, nevelnek - és igényt támasztanak a művészetek magasabb régiói iránt. Az igények felkeltéséhez járulnak hozzá azok a művészek is, akik kötelességüknek tartják a művészet megszerettetését, s megtisztelő és hivatásukból eredő feladatuknak érzik, hogy a színházakból, koncertteremből, műtermekből állítólagosan a munkások, a falvak dolgozói közé. Tanítanak és tanulnak, művészetet adnak és emberségekben gazdagodnak, s a szocialista kultúra így kapcsol össze munkást, parasztot és művészt. /MTI/

Még lehet jelentkezni a lotto nyereménytárgyakért

1959. augusztus 19.

6

A legutóbbi lotto jutalomSOROLÁSON kihuzott szelvények bemutatási határideje augusztus 21-én jár le. Eddig több értékes nyereménytárgy - így a bárhol felépíthető két szobás, komfortos családi ház, 19 televízió, 5 mosógép, 35 rádió, több motorkegypár és más értékes nyeremény gazdája nem jelentkezett. A 29. heti szelvények tulajdonosai nézzék meg a hivatalos nyereményjegyzékben, nincsenek-e a nyertesek között. A kihuzott szelvényeket ezúttal 21-ig lehet benyújtani a Sportfogadási és Lotto Igazgatóság központjában. /MTI/

B 11. kiadás 1959. augusztus 19. 10 óra 55 perc

Szerkesztőségek figyelmébe

1959. augusztus 19.

A mai B 1-es kiadásunk első híre - /Augusztus 24-én lesznek a tantestületi alakuló ülések .../ első bekezdésének utolsó mondata helyesen: Ugyanitt a pótbeiratásokat 28-án és 29-én tartják. /MTI/

A Nőtanács filmnovella pályázatának eredménye

1959. augusztus 19.

5

A Magyar Nők Országos Tanácsa a Nemzetközi Nőnap 50. évfordulója alkalmából filmnovella pályázatot írt ki. A pályázatot Szabó Magda Vörös tinta és Máriaassy Judit Papados szerelem című novellái nyerték. A két filmnovellából készült forgatókönyv alapján Gertler Viktor és Máriaassy Félix készítet filmet. /MTI/

Pécsett rendezik meg a IV. országos nyelvész-kongresszust

1959. augusztus 19.

10

A Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, a Művelődésügyi Minisztérium, valamint két egyetem közreműködésével október elején a pécsi Pedagógiai Főiskolán rendezik meg a IV. országos nyelvész-kongresszust. A magyar nyelvtudomány és irodalom legkiválóbb képviselőin kívül eddig 11 külföldi tudós jelezte részvételt a kongresszuson. /MTI/

B 12. kiadás 1959. augusztus 19. 12 óra 05 perc

Évadnyitás a budapesti színházakban

1959. augusztus 19.

11

Egy-két hét múlva a budapesti színházakban megkezdődnek a próbák, indul az új színházi évad. A Nemzeti Színház és Kamaraszínház, a Katona József Színház szeptember 5-én nyitja kapuit Katona: Bánk bán, illetve Moliere: Tartuffe című színdarabjával.

A Madách Színház szeptember 18-án Solovjev: Csendháborítók, Kamaraszínház Jurandot: Harmadik csemetés című darabjával kezd az évadot. Az első bemutatókat október közepén tartják. A Madách Színházban Moreto: Főzönyt közönyt címmel darabját hozzák színre Bot Bóla rendezésében. A Kamaraszínházban előadják Moliere: Tudós nők és Scapin furfangjai című vígjátékait. Rendező Vámos László, a főbb szerepeket Gyenge Árpád, Gyurkovics Zsuzsa, Horváth Ferenc, Kiss Annyai, Mezey Mária, Pécsi Sándor, Psota Irén és Vass Éva alakítja.

A Magyar Néphadsereg Színház szeptember 5-én Mesterházi Lajos: Pesti emberek című drámájának előadásával nyitja kapuit.

A Petőfi Színház szeptember 19-én Blazek: Mesébe illik, a Jókai Színház szeptember 26-án Fehér Klára: A teremtés koronája című darabjával kezd az új színházi évadot. A Petőfi Színház első bemutatója O'Casey: A csillag vörösbefordul, a Jókai Színházé Illés Andre: Kettőn elmondják című, új magyar darabja lesz.

A Fővárosi Operettszínház szeptember 4-én a Kard és szerelem, a Blaha Lujza Színház a Narancshűj című darabjal nyit. Az új évad első bemutatója a Fővárosi Operettszínházban Offenbach: Szép Heléna című operettje lesz. A Blaha Lujza színház Hervé: Nebántsvirág című operettjét hozza színre.

A József Attila Színház szeptember 1-én kezd az új évadot az Erdőházaság című, zenés vígjáték előadásával. Október közepén mutatják be Sardou: Szókimondó asszonyosság című darabját. A Vidám Színház augusztus 29-én a Pest az Pest című műsorról nyitja kapuit. A Bábszínház első bemutatója: Mócsoly Miklós Argyilus királyfi című mesejátéka. /MTI/

B 13. kiadás 1959. augusztus 19. 12 óra 10 perc

Megkezdődtek a nyárvégi madárvonulások a "vadvizországekban"

1959. augusztus 19.

7

A Szegeddel határos Fehér-tó rezervátumban és a környékbeli vadvizeken a csendes nyári hónapok után ismét mozgalmás az élet: a védett területen megkezdődtek a madárvonulások. A Korom-szigetről, Európa legnépesebb sirály-telepéről mintegy 6000 darva-sirály költözött délebbre. Főbb mint 1000 fiatal sirály lábán az Országos Madártani Intézet gyűrűjével megjelölve indult a Földközi tenger partjaira.

A költözők helyét északi vándorok foglalják el. Megérkeztek a tundra-vidék fészkelői, a vörös tollazatu sárlós partfutók, kisebb csapatokban a havasi és a törpe partfutók, továbbá az északi partok holló nagysága, bársonyfekete fejű, piros csőrű madarai, a lócsérek. Az előőrsöket rövidesen a sarki zóna más fészkelői, a tavi- és a kormoscankók, valamint az ezüst-sirályok követik. Az északi vendégek a rezervátum nádasáiban biztos menedéket, a környékbeli mocsaras tavakban bőséges táplálékot találnak. /MTI/

Tavasz óta 23 termelőszövetkezetben jártak a Dunai Vasmű társadalmi munkásai

1959. augusztus 19.

12

A Dunai Vasmű dolgozói rendkívül értékes politikai és gazdasági segítséget nyújtottak tavasz óta a környék termelőszövetkezeteinek: 23 közös gazdaságban jártak az üzem társadalmi munkásai. Gazdasági segítségük pénzben kifejezett értéke több száz ezer forint. Sokfelé villamosították a gazdasági épületeket, máshol vízvezetékot szereltek, darálókat, motorokat javítottak és helyeztek ismét üzembe. A nagyvonyími Buzavirág termelőszövetkezetben 20 holdas öntözőcses kertészetet rendeztek be. Ráckeresztúron infravörös égőket szereltek fel a szövetkezeti baromfi-tenyésztésben. /MTI/

B 14. kiadás 1959. augusztus 19. 11 óra 15 perc

Társadalmi munkával is segítik a vassurányi kastély helyreállítását

1959. augusztus 19.

8

A Vas megyei tanács 645.000 forintos költséggel restauráltatja a vassurányi kastélyt, ahol az általános iskolát, a művelődési otthonot, a községi tanács, a párt és a FLSZ-szervezet irodáit helyezik majd el. Az építkezést több ezer forint értékű társadalmi munkával a lakosság is segíti. /MPI/

Önkiszolgáló könyvesboltok nyílnak Zala megyében

1959. augusztus 19.

9

Zala megyében az ősszel tíz községben önkiszolgáló könyvesbolt nyílik. Az első Lenti községben kezd meg működését. /MPI/

Szeptemberben tizenegy osztállyal kezdik meg a termelészervezeti szakemberek képzését az új farcagi szakiskolákban

1959. augusztus 19.

13

Farcagon több mint 3 millió forintos költséggel új emeletes szakiskolát építettek. Az új intézmény a Nagykunság termelészervezeti szakembereinek képzésére hivatott. A főépületben 40 helység - tanterem, szertár, laboratórium - kapott helyet és elkészült a 250 személyt befogadó kollégium első része is, ahol a tanév kezdetekor már 150 hallgatót helyezhetnek el. A mezőgazdasági technikum új épületében szeptemberben 11 osztállyal kezdik meg az oktatást. /MPI/

B 15. kiadás 1959. augusztus 19. 11 óra 15 perc

Fázisjavító kondenzátorüzem létesül a Mechanikai Művekben

1959. augusztus 19.

15

Fázisjavító kondenzátorok alkalmazása nélkül a vezetékkel szállított villamosenergiának mintegy 40-50 százaléka kárba megy. A veszteség olyan nagy, hogy például a Jugoszláviától kapott áramot nem is tudnánk felhasználni, mert a távvezetékben fellépő, ugynevezett induktív ellenállás felemésztené a küldött áramot. A fázisjavító kondenzátoroknak az a szerepük, hogy az ellenállást leküzdjék, kondenzálják. Alkalmazásukkal 10 százalékra csökken az áramvesztés. A nagyfeszültségű országos vezetéseket el látják ezekkel a készülékekkel. Az erősáramu, a 380 és az 550 Volt feszültségű vezetékek és az áramot felhasználó üzemek egy része azonban nincs ellátva kondenzátorokkal. A gyárak és a lakosság természetesen nem őrzi ezt a veszteséget, mert az erőművek kielégítik az igényeket.

Az ország ipara évről-évre fejlődik. A közel jövőben számos üzem épül, amelyeket el kell látni villamosenergiával. Ezt a feladatot megkönnyíti a fázisjavító kondenzátorok alkalmazása. A szakemberek számítása szerint felszerelésük költsége kilenc hónap alatt megtérül.

Hazánkban ebben az évben még a Beloianniszi Híradástechnikai Gyár készíti az erősáramu fázisjavítókat. Tekintve azonban, hogy lényegesen többre van szükség, a gyárban viszont nincs lehetőség a termelés fejlesztésére, a Mechanikai Művekben külön üzegrészt rendeztek be a kondenzátorok gyártására. Itt sokkal korszerűbb lesz a gyártás. Az öt millió forint költséggel létesülő üzemben automata gépekkel tekeresselik majd a kondenzátorokat és elektromos vezérlőkkel szabályozzák a különböző gépeket. A korszerűsítéssel mintegy 25 százalékkal kevesebb munkacsőre lesz szükség, mint a Beloianniszban, ugyanakkor ötször többet termelnek majd. Az új üzemet augusztusban adják át rendeltetésnek. Ebben az évben még befejezik az üzemi próbákat és a jövő évben megkezdik a sorozatgyártást. Az üzem termelésével öt év alatt kielégíti a hazai szükségletet. A tervek szerint az elkövetkező évben kibővítik az üzegrészt, hogy exportra is termelhessenek.

Az új üzegrész vezetői már hozzáláttak a hazánkban eddig még nem gyártott nagyfeszültségű kondenzátorok tervének elkészítéséhez is. Ezenkívül vegyészekkel közösen kutatták, hogy milyen hazai anyagokkal pótolhatják a külföldről vásárolt kondenzátorpapírt és impregnáló olajat. /MPI/

B 16. kiadás 1959. augusztus 19. 12 óra 30 perc

Tíz év alatt másfélmilliárd forint értékű beruházást valósítottak meg a Borsod Megyei Építőipari Vállalat dolgozói

1959. augusztus 19.

16

A Borsod Megyei Építőipari Vállalat dolgozói az Alkotmány napjának előestéjén ünneplik vállalatuk fennállásának tizedik évfordulóját. Az építők az elmúlt tíz esztendőben másfélmilliárd forint értékű beruházást valósítottak meg. Ebből az összegből - többek között - nagyobb részt Miskolcon és Ozdon mintegy hat ezer lakást, a megyében 28 általános és 6 középiskolát, 20 munkásszállót, 15 gépállomást, 10 bölcsődét, óvodát, 8 munkásfürdőt és 16 kulturális létesítményt építettek. Felépítették a Hejőcsabai Cement- és Mészművet, valamint a Mályi Téglagyárat és két üzemben gyártott termékekből a Miskolci Pemutfonódat.

Tíz év alatt az egy főre jutó termelési érték csaknem megháromszorozódott. Ezzel párhuzamosan növekedett a munkások keresete is. Az építők élet színvonalának növekedését mutatja, hogy az elmúlt évtizedben saját erőből vagy OTP kölcsön segítségével több mint háromszázan építettek saját házat.

Az Alkotmány biztosítja a tanulásához való jogot. Az építők éltek ezzel a lehetőséggel. Tíz év alatt huszonötven végezték el a főiskolát, kétszázötvenen pedig a technikumot vagy a középiskolát. Sokan vizsgáztak az általános iskolákban és művezető tanfolyamokon.

Az Alkotmány törvénybeiktatása óta szak szervezeti beutalással 600 felnőtt és 220 gyermek töltötte szabadságát az ország legszebb üdülőhelyein.

A borsodi építők vállalatuk jubileumát jó munkával köszöntik. A kongresszusi versenyben az első félévben hárommillió forinttal csökkentették az önköltséget és 367 lakást másfél hónappal a határidő előtt adták át. Most azért versenyeznek, hogy az épülő 430 lakást az eredetileg vállalt 20 nap helyett egy hónappal hamarabb elkészítsék és évi lakásátadási tervüket november végére teljesítsék. /MTI/

B 17. kiadás 1959. augusztus 19. 13 óra 25 perc

Mintegy 65-70 százalékkal növeli a termelékenységét az új bányagép

1959. augusztus 19.

17

A Duclos Bányagépgyár szerkesztői, a Műszaki Egyetem vizsgálati tanszékének és a Bányászati Tudományos Kutató Intézetnek a munkatársaival együttműködve, több új gépet szerkesztettek. Ezek közül legjelentősebb az FL-400-as kétláncon vonszoló, a frontfejtéseken használatos kaparó-szállítószalagok legújabb változata.

Az új bányagép nagy előnye, hogy egyszerűsíti a szénbányászatban a frontfejtést. Alkalmazásával csaknem teljesen feleslegessé válik a kézi rakodás, mert olyan a szerkezeti felépítése, hogy a robbantáskor lehulló szénmennyiség zömét felfogja, egyből és folyamatosan továbbítja. A régebbi változattal ellentétben a frontfejtés előrehaladása során nem kell a szerkezet biztosító támfalait szétcsúszni - néhány bányász könnyűszerrel a szénfal közelébe tudja csuszítani. A régi géppel naponta 120 centiméter haladhattak előre, az FL-400-sal 180-200 centimétert teljesíthetnek, mert a szét- és az összeszereléssel járó négy órás idővesztést megtekerítják.

Az eredeti tervek szerint az idén csak a mintapéldányt kellett volna elkészíteniük, de a gyár dolgozói a kongresszusi versenyben vállalták, hogy lényegesen előbbrehozzák a határidőket. Bár a fontosabb anyagok beszerzése sok többletmunkát ró a gyár dolgozóira, az év végéig a kis-sorozatot elkészítik. /MTI/

B 18. kiadás 1959. augusztus 19. 14 óra 15 perc

Házinyul értékesítési szerződést kötnek a földművesszövetkezetek

1959. augusztus 19.

19

Egyes nyugateurópai országok piacain keresett cikk lett a vágott és tisztított házinyul, s Nyugat-Németország és Olaszország máris jelentős tételeket rendelt hazánkból. A lehetőségeket kihasználva, a szövetkezetek Országos Szövetsége a budapesti IV. számú Földművesszövetkezetnél nyultenyésztési csoportot szervezett. A nyultenyésztési csoport a vidéki földművesszövetkezetekkel köt házinyul felvásárlásra bizományi szerződést. A földművesszövetkezetek pedig közvetlen a termelőszövetkezetekkel, társulásokkal, szakcsoportokkal, falusi ifjúsági szövetkezetekkel és egyéni tenyésztőkkel állapodnak meg. Termelőszövetkezetek, szakcsoportok és társulások, valamint a falusi ifjúsági szövetkezetek legalább 50 nyul egyidejű értékesítéséért nagyzemeli felárat is kapnak.

A tenyésztés megfelelő ütemű fejlődése érdekében a SZÖVÖSZ lehetővé tette, hogy a tenyésztők a Gödöllői Kisállattenyésztési Kutató Intézettől és a Kiskunfélegyházi Prémisállattenyésztő Vállalattól közvetlenül vásárolhassanak fajtisza tenyészállatokat. /MTI/

Országsszerte közgyűléseken vitatják meg a gazdálkodás fejlesztésének irányelveit a tavasszal alakult termelőszövetkezetekben

1959. augusztus 19.

18

Győr-Sopron megye 130 új termelőszövetkezetében az eddigi közgyűléseken sok értékes javaslat hangzott el, amelyek többségét máris megvalósították. Már tavasszal, az első közgyűléseken a megye több termelőszövetkezetében egyöntetű határozat született, hogy növelik a jól jövedelmező ipari növények termőterületét. A közgyűlési

/folyt. köv./

./.

B 19. kiadás 1959. augusztus 19. 14 óra 15 perc

Időjárásjelentés

24

A Meteorológiai Intézet jelenti 1959. augusztus 19-én, szerdán déli 12 órakor:

Kisebb felhőátvonulások

Az európai időjárási helyzetben nem következett be lényeges változás. A zavartalan napsütés következtében Közép-Európában folytatódik a levegő felmelegedése.

Hazánkban tegnapra a Dunántúlon is felszakadozott a felhőzet és megszűnt az előző napok hűvös, szeles időjárása. Több helyen még esett az eső, néhány helyen zivatar keletkezett. Főszegén 16, Sopronban 11 milliméter csapadékot mértek, máshol azonban csak 2-5 milliméter vagy ennél kevesebb esett. A hőmérséklet országsszerte 23-26 fokig emelkedett. Ma hajnalra 13-16 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 21.1 fok volt, a sokévi átlagnál 0.4 fokkal magasabb.

Budapesten szerdán 12 órakor a hőmérséklet 25 fok, aingerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás csütörtök estig: kisebb felhőátvonulások, néhány helyen délutáni zápor, zivatar. Mérsékelt eszakkéleti, keleti szél. A nappali felmelegedés kissé fokozódik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14-17, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 26-29 fok között.

Távolabbi kilátások: a felmelegedés folytatódik.

A Duna vízállása 1959. augusztus 19-én reggel Budapestnél: 655 centiméter. /MTI/

B 20. kiadás 1959. augusztus 19. 14 óra 10 perc

/Országszerte... 1. folyt./

határozatok elapján a megyében már az idén 20 százalékkal nőtt az ipari növények és elsősorban a cukorrépa területe. Az első közgyűléseken a tagság aktív részvételével vitatták meg, hogyan jutalmazták a legjobb dolgozókat és milyen intézkedéseket foganatosítsanak a fegyvelemsértők ellen. Az elfogadott javaslatok alapján megyeszerte prémiumot kapnak azok a növénytermesztők, akik termelési tervüket jelentős mértékben túlteljesítették. Nyulon és Fertőszentmiklóson viszont a nagy dologidőben indokolatlanul távolmaradókat 2-5 munkaegység elvonásával büntették. Nagyon sok értékes javaslat hangzott el a közgyűléseken a közös állatállomány elhelyezéséről. Főbbek között Szilben, Szanyban, Mórvidéken télen is jól használható, olcsó istállókat építettek. A Győr megyei termelőszövetkezetek tagsága a legközelebbi közgyűléseken az őszi munkák jó előkészítésének módszereit vitatja meg.

Veszprém megye új termelőszövetkezeiben főleg az agronómusok és a tapasztalt idős gazdák tanácsára új növényeket termesztnek az eddigig nem lényegesen nagyobb területen. A Balaton északi oldalán az akklipusztai Szabad-ság Termelőszövetkezet közgyűlési határozat alapján meghonosítja a kisvárdai burgonyafajtát a Bakony lankáin. A kemenesszentpéteri Petőfi Termelőszövetkezetben a korábban kis területen vetett biborherét az idén már 350 holdon termesztették kiváló eredménnyel.

A Somogy megyei Szentgáloskőren az első termelőszövetkezeti közgyűlésen egymás után szólaltak fel a nagyobb gazdasági épületekkel rendelkező gazdák és a nagyüzemi állattenyésztésre alkalmas istállókat közös célokra ajánlották fel. Ennek köszönhető, hogy a tavasszal alakult termelőszövetkezet nemcsak 380 szarvasmarhával, 400 sertéssel rendelkezik, hanem 1500 törzsbarmot is beszerezhetett. Ugyancsak a tagság javaslatára 450 holdon vetettek másodnövényt az állattenyésztés további fejlesztésének elősegítésére. A közös összefogás eredményeként az állattenyésztés felfejlesztése 4000-5000 forinttal növeli egy-egy család jövedelmét.

Szolnok megye 120 új termelőszövetkezetében megvitatták a szilárd gazdasági alap megteremtésének módszereit. Az őszi kezdésű termelőszövetkezetek tagsága

/folyt. köv./

./.

B 21. kiadás 1959. augusztus 19. 14 óra 10 perc

/Országszerte... 2. folyt./

több helyen ötletes javaslatokkal szolgálta a közös vagyon gyorsított növelését. Jászbaldogháza a Hunyadi Termelőszövetkezet közgyűlésén olyan javaslatot fogadtak el, hogy az év őszén minden tag egy harminc-negyven kilós süldőt ad a közösbe és két év múlva hasonló súlyú állatot kap vissza. A jászárószállási Szabadság Termelőszövetkezetben a közös baromfiállományt teremtik meg már ősszel saját erőből. Főbb helyen önerőből történő nagyarányú istálló-építkezést határoztak el az új termelőszövetkezetek tagjai.

Sok hasznos javaslat hangzott el Békés megye ősszel induló termelőszövetkezeinek közgyűlésein is. Vésztőn például már a nyár elején határozatot hoztak a közös takarmánytermesztésre. Ugyanígy a Buzakalász és a Haladás Termelőszövetkezet együttes erővel épít juhodályt. A sarkadi járásban 18. ősszel induló termelőszövetkezet közgyűlésén hoztak határozatot a saját erőből történő építkezésre és az olcsó helyi anyagok felhasználására. /MTI/

A magas vízállás miatt egyelőre nem közlekednek Esztergomba a személyszállító hajók

1959. augusztus 19.

25

A MAHARI közlése szerint - tekintettel a magas vízállásra - augusztus 20-tól további intézkedésig a Budapest Bem József tér hajóállomásról 6.30-kor Esztergomba induló hajó csak Visegrádig jár. A központi hajóállomásról /Belgrád rakpart/ 7 órakor a váci Duna-ágon és a 7.30-kor a szentendrei Duna-ágon menetrend szerint Esztergomba induló hajók csak Dömösig, míg a 14.30-kor induló hajó szombaton és munkaszünetes napokon Pilisnaróttig közlekedik. /MTI/

M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B 22. kiadás 1959. augusztus 19. 14 óra 25 perc

Százhetvenhat vagon és harminchat tehergépkocsi áru érkezett szerdán a fővárosba - Olcsóbb lett a dinnye

1959. augusztus 19.

20

A Nagyvásártelepre szerdán reggel 176 vagon és 36 tehergépkocsi áru érkezett, ebből 12 vagon vegyes darabáru, 24 vagon burgonya, 6 vagon fejeskáposzta, 14 vagon paradicsom, 7 vagon zöldpaprika, 12 vagon vegyes zöldség, 77 vagon dinnye, 14 vagon vegyes gyümölcs, 8 vagon tojás és 2 vagon citrom.

Szerdán hajnalban több mint 500 tehergépkocsi szállította el a Nagyvásártelepről a friss zöldséget és gyümölcsöt a csarnokokba, kerületi nyílt piacokra és az állami élelmiszerboltokba. A gyors szállítás eredményeként nemcsak a belső, de a külső kerületi piacok is korán kapták meg az árut. A forgalom az élelmiszerekben már reggel 7 óra után igen nagy méretű volt. A háziasszonyok sok baromfit, húst szereztek be. A zöldség közül leginkább a fejeskáposzta, paradicsom, zöldpaprika és a levesbevaló zöldség fogyott. A gyümölcsök közül leginkább a rétesnek való almát, az őszibarackot, a megvaváló szilvát és a dinnyét vásárolták. Az állami boltokban a Juliska-babot 4.40 forintért adták. A dinnye árát újból mérsékeltek. Így a pirosbélű görögdinnyét kilónként 1.80, a sárgabélű görögdinnyét pedig 1.50 forintért hozták forgalomba. Jászberényből megjött a Marsovszky-féle márkás görögdinnye. /MTI/

M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B 23. kiadás 1959. augusztus 19. 16 óra 15 perc

Csaknem tíz százalékkal több iparcikk a falunak - Tízegyet százalékkal több élelmiszer a városnak

1959. augusztus 19.

23

A SZÖVÖSZ igazgatósága és a FPVDSZ elnöksége értékelte a földművelésszövetkezetek első félévi eredményeit. A földművelésszövetkezetek igen eredményesen segítették a falu iparcikkellátásának megjavítását. Az első félévben - országos átlagban - csaknem 10 százalékkal több iparcikket autak el a falvakban és csaknem 12 százalékkal több élelmiszert vásároltak fel, illetve szállítottak a városokba a szervezetnél. Jelentős eredményeket értek el a kereskedelem kulturáltságának növelésében, megszerezték az új önkiszolgáló és önkiválasztó üzletek nyitását. A kereskedelmi tevékenység mellett valamennyi földművelésszövetkezet fontos feladatának tekintette a termelők szövetkezetek gazdasági és politikai segítségét. Az eredmények alapján a SZÖVÖSZ igazgatósága és a FPVDSZ elnöksége 115 földművelésszövetkezetnek és 8 szövetkezeti vállalatnak öltözet címet adományozott, 30 földművelésszövetkezetet és 7 szövetkezeti vállalatot pedig dícséretben részesített. /MTI/

Az ünnepen sem szünetel a cséplés a Körösök vidékén

1959. augusztus 19.

21

A gyakori esőzés rendkívül hátráltatta a gabonabetakarítást a Körösök vidékén is. Jóllehet minden napfényes órát kihasználtak, s minden rendelkezésre álló fogatot munkába állítottak, a termelők szövetkezetek a gabona 75 százalékát, az egyéni gazdák pedig mindössze 65 százalékát csépelelték el. Jól szervezett munkával a megyében eddig 25 termelők szövetkezetben sikerült zsákba eresztetni minden szem gabonát. A Körös-vidék dolgozó parasztjai, hogy a gazdag termést mielőbb elcsépeleljék, számos községben úgy határoztak: augusztus huszadikán is járatták a cséplőgépeket, folytatják a halasztást nem tűrő munkát. /MTI/

B 24. kiadás 1959. augusztus 19. 11 óra 5 perc

Az eddig értékesített gabonáért több mint egymillió forint felárat kaptak Szolnok megye termelőszövetkezetei.

1959. augusztus 19.

22

Szolnok megye termelőszövetkezetei augusztus 20-ig mintegy 5000 vagon gabonát értékesítettek: naponta több száz vagon gabona érkezik a terményforgalmi vállalat telephelyeire. A turkevei Vörös Csillag termelőszövetkezet eddig 55 vagon búzát és árpát adott el az államnak, a mezőhíki Fánicsics termelőszövetkezet pedig 33 vagon gabonát szállított az állami raktárakba. A szövetkezetek többségében csak a fejedagnak szánt gabonát tartják vissza, a többit értékesítik. A megye szövetkezeti gazdaságai a feleslegükből értékesített terményekért eddig több mint egymillió forint felárat kaptak. /MTI/

Huszonhat millió forint munkaezred előlegre Hajdu megyében

1959. augusztus 19.

26

Szervezetileg és gazdaságilag is jelentősen megerősödtek ebben az esztendőben a Hajdu megyei termelőszövetkezetek - ezt mutatják az első félév gazdálkodásáról készített egynevezett próbamarjegyek. Idei árértékesítésük előré a 170 millió forintot, s jöhetnek az első félévben a forgalomnak csak kisebb része bonyolódik le, máris 65 millió forint értékű árut adtak át a kereskedelmi szervezeteknek. Folyamatos ártermelés és értékesítés képezte a termelőszövetkezetek rendszeres előlegosztásának alapját. Az első félévben - a gabonaszűrés megkezdéséig - 26 millió forintot fizettek ki készpénzben, munkaezred előlegként, a hajdusági termelőszövetkezetek. /MTI/

B 25. kiadás 1959. augusztus 19. 11 óra 5 perc

Szerkesztőségek figyelmébe

SI/J

Mai 21. kiadásunk második hírt /A magas vizállás miatt egyelőre nem közlekednek Esztergomba a személyszállító hajók/ v i s s z a v o n j u k. /MTI/

Megnyilt az ország első férfi önkiválasztó cipőboltja

38. sz.

1959. augusztus 19.

29

Szerdán a Bajcsy Zsilinszky ut 68. szám alatt megnyilt az első, korszerűen berendezett, férfi önkiválasztó cipőüzlet. Már a megnyitást követő órában több százán keresték fel az üzletet, amelynek átalakítása mintegy 400.000 forintba került. A vásárlók százfőle modell közül válogathatnak. A kirakatban a modellek számmal vannak ellátva, s a vevő a szám és a nagyság bemondása után rögtön megkapja a kiválasztott cipőt. Rövidesen a Landler Jenő utcában hasonló önkiválasztó üzlet átépítése is befejeződik. /MTI/

Az ünnepi műszakon rekorderedményt értek el a Borsodnádasdi Lemezgyár hengerészei

1959. augusztus 19.

30

Az Alkotmány törvénybeiktetésének tizedik évfordulója alkalmából a Borsodnádasdi Lemezgyár hengerészei háromnapos ünnepi műszakot indítottak. Hétfőn a hengerészbrigádok 37.3 vagon anyagot hengeráltak. A gyár fennállása óta ez a legnagyobb hengerlési eredmény. /MTI/

B 26. kiadás 1959. augusztus 19. 16 óra 25 perc

Jubiláló üzemek

1959. augusztus 19.

28

Huszonöt éves a Mosonmagyaróvári
Timföldgyár

A szerdán megtartott üzem ünnepségen üzemük fennállásának negyedszázados jubileumáról is megemlékeztek a Mosonmagyaróvári Timföld- és Műkorundgyár dolgozói. Kocsis József, a Nehézipari Minisztérium szines-f. ipari főosztályának vezetője üdvözölte az ünnepségen megjelenteket, majd Tóth Sándor igazgató ismertette a gyár huszonöt éves történetét. Elmondotta, hogy 1934 augusztusában alapították Mosonmagyaróvárrott az ország első timföldgyárát. Addig külföldnek, főleg németországi gyáraknak adták el a magyar ásványi kincset, a bauxitot, a kész alumíniumot viszont külföldről szerezték be. A timföldgyártás megkezdésekor kezdetleges körülmények között dolgoztak a munkások az akkor halálgyárnak nevezett mosonmagyaróvári üzemben. A szociális és egészségügyi ellátás, a balesetvédelem ismeretlen fogalmak voltak. A gyár igazi fejlődése a felszabadulás után kezdődött. Az ötéves tervben 190 millió forintot fordítottak beruházásra. A timföldtermelés háromszorosára növekedett. Új üzemszerek keletkeztek, amelyek fontos melléktermékeket gyártanak. A csiszolókorongok alapanyagából, a műkorundnak nevezett csiszolószemcséből nemcsak a hazai szükségletet elégítik ki, hanem külföldre is jelentős mennyiséget készítenek. Hulladékanyagból gyártják az acélnemesítés egyik fontos anyagát, a vanádiumot. Egy évvel ezelőtt kezdtek meg az üvegiparban használt kádkő gyártását és hamarosan meghonosítják az eddig külföldről behozott müriolitnak, az alumíniumkohászat fontos alapanyagának gyártását.

A nehéz testi munkát, a bauxit és a szén lapátolását, talicskázását, felváltották a daruk, a szállítószalagok. A nedves őrlés bevezetésével megszűnt a mindent ellepő, egészségtelen vörös por szennyeződés. Korszerű orvosi rendelő, fürdő, napközis óvoda, 16 hold terjedelmű sporttelep áll a dolgozók rendelkezésére, a gyár lakótelepén pedig százharminc család kapott kényelmes otthont.

/folyt. köv./

./.

B 27. kiadás 1959. augusztus 19. 16 óra 35 perc

/Jubiláló üzemek ... 1. folyt./

Szombathelyen felavatták a Sabária
Ruházati Ktsz. új háromemeletes
üzemházát

Vas megye egyik legeredményesebben dolgozó szövetkezete, a szombathelyi Sabária Ruházati Kézipari Szövetkezet tíz évvel ezelőtt alakult és ma már több mint száznegyven tagja van. A szövetkezet saját erőből, kétmillió forintos beruházással, új három emeletes üzemházat létesített. A központi fűtéssel, fürdővel és mosdókkal ellátott üzemházat szerdán avatták fel.

Ötéves a sztálinvárosi acélmű,
egyéves a fonóda

Augusztus 20-án egy nehéz- és egy könnyűipari üzem jubilál Sztálinvárosban. A Martin acélműben öt esztendővel ezelőtt csapoltak először acélt, a fésűsfonóda pedig tavaly indították meg a gépeket.

A martinások az öt esztendőben csaknem nyolcszáz ezer tonna acélt készítettek. A sztálinvárosi acél azóta a külföldre is eljutott. Szállították acélöntecset Csehszlovákiának, Lengyelországnak és a Német Demokratikus Köztársaságnak. Egy ízben, bérhengerlésre, a düsseldorfi hengermű is kapott acélt Sztálinvárosból és kisebb mennyiséget Belgiumba is exportáltak.

A fésűsfonóda, a Magyar Posztógyár sztálinvárosi leányvállalata, az elmúlt egy évben sokat fejlődött. Ma már nyereségesen termel. Eleinte csak a szövőipar, ma pedig már a kötőipar részére is gyárt fonalat. Ezt az üzemet jövőre tovább fejlesztik. A jelenlegi üzem mellett készen álló épületszarnyban 4.800 orsós, új fonódat létesítenek.

Ruhagyári hét Debrecenben

Debreceni Ruhagyár dolgozói is szerdán ünnepelték üzemük fennállásának tizedik évfordulóját. Megalapítása óta hatalmasat fejlődött a gyár, amelyben ma már a munkaruháktól kezdve a nyelven osztályi ruháig a divat-

/folyt. köv./

./.

B 28. kiadás 1959. augusztus 19. 17 óra 10 perc

/Jubiláló üzemek... 2. folyt./ Vid Ki/TE J

cikkek egész sorát készítik. Jelentős mennyiségű ruhát készítenek exportra is. Az ünneplő dolgozók az évforduló alkalmából ruhagyári hetet rendeztek, amelynek legkiemelkedőbb eseménye a szerdán megtartott élüzemavató ünnepség volt. /MTI/

Kitüntetések

Közvetlen

1959. augusztus 19.

27

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Polgári Törvénykönyv elkészítésében kifejtett kimagasló munkájuk elismerésül dr. Réczai Lászlónak, az igazságügyminiszter első helyettesének, dr. Timár Istvánnak, az Igazságügyminisztérium törvényelőkészítő főosztálya vezetőjének, dr. Fürsi Gyulának, az Eötvös Loránd Tudományegyetem állam- és jogtudományi kara polgári jog tanszéke egyetemi tanárának, a Munka Érdemrend; dr. Gellért Györgynek, az Igazságügyminisztérium törvényelőkészítő főosztálya osztályvezetőjének, dr. Kemény Bélának, a szegedi Jogtudományi Egyetem docensének, dr. Ghóczy Pálmánnak, a Legfelsőbb Bíróság bírájának a Szocialista Munkáért Érdemérem kitüntetését adományozta.

A kitüntetéseket szerdán nyújtotta át Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke. A kitüntetések átadásánál jelen volt Nezvál Ferenc igazságügyminiszter. /MTI/

Dr. Világhy Miklósnak az Eötvös Loránd Tudományegyetem állam- és jogtudományi kara polgári jog tanszéke egyetemi tanárának

B 29. kiadás 1959. augusztus 19. 17 óra 15 perc

Megnyilt a magyar képzőművészek első mezőgazdasági tárgyú kiállítása

1959. augusztus 19.

32

Vajdahunyad várában szerdán ünnepélyesen megnyitották a magyar képzőművészek első mezőgazdasági tárgyú kiállítását, amelyet a Mezőgazdasági Múzeum, továbbá a Magyar Nemzeti Galéria és a Magyar Képzőművészeti Szövetség közösen rendezett. Az ünnepségen megjelentek a külföldi diplomáciai testületek képviselői, valamint a Földművelésügyi Minisztérium, a mezőgazdasági szakintézmények és művészeti szövetségek több vezetője és szakembere. Matolcsi Jánosnak, a Mezőgazdasági Múzeum főigazgatójának bevezető szavai után Magyar András földművelésügyi miniszterhelyettes a munka és a művészet mind szorosabb kapcsolatáról, a munka-témák "honfoglalásáról", az első nagyszabású, mezőgazdasági témájú kiállítás jelentőségéről beszélt, majd kiosztotta a Földművelésügyi Minisztérium, a Termelési Szövetkezeti Tanács, valamint a MEOOSZ által kitűzött díjakat a kiállításon legjobb műalkotásokkal szereplő művészeknek. Az ünnepélyes megnyitó és díjkiosztás után az ünnepség résztvevői megtekintették a kiállítást. /MTI/

Ötvennyolc millió forint póthitelt kapott a főváros utak korszerűsítésére és javítására - Rendbehozzák a Belváros és a Nagykerut járdaszegélyeit

1959. augusztus 19.

31

Az idén a fővárosi tanács és a kerületi tanácsok tekintélyes összegeket fordítanak az utak karbantartására és korszerűsítésére. A fővárosi tanács most 58 millió forint póthitelt kapott utak javítására. Ebből az összegből mintegy 40 utcának a burkolatát javítják ki és több utcát korszerűsítenek. A II., X., XVIII. és XX. kerületben fontos kivezető utakat hoznak rendbe, ezenkívül a főváros déli peremkerületeiben a gyűjtőutak burkolatát javítják meg. Jut pénz a Belvárosban és a Nagykeruton a járdaszegélyek megjavítására is. Kisebbségi javításokat végeznek még a Margitszigeten. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30 kiadás 1959 augusztus 19 17 óra 15 perc

Szocialista szerződés az Albertfalvai Zománchuzalgyár és a Bratislavai Kábelgyár között

55

1959 augusztus 19

A Bratislavai Kábelgyár hazánkban tartózkodó küldöttsége szerdán délelőtt felkereste az Albertfalvai Zománchuzalgyárat, ahol a két üzem között szocialista szerződést írtak alá. A csehszlovák és a magyar gyár dolgozói megállapodtak abban, hogy rendszeresen ismertetik egymással a szocialista munkaverseny új formáit, kicserélik a kábelgyártás tökéletesítését szolgáló újításokat, s kölcsönös segítséget nyújtanak egyes műszaki problémák megoldásához. A csehszlovák vendégek a gyár alkotmány napi ünnepségén is résztvettek. /MTI/

- o -

Több ezer termelészövetkezeti tag részvételével kétszáz állami gazdaságban rendeznek tapasztalateserét augusztus 20-án

1 So/Kr/44

1959 augusztus 19

Az állami gazdaságokban augusztus huszadikán országsszerte ünnepséget rendeznek, megalakulásuk tizedik évfordulója alkalmából. Az ünnepnapon 200 állami gazdaságban nagyszabású tapasztalateserét rendeznek a termelészövetkezeti tagok számára. Az Alkotmány napján nemcsak a hivatalos ünnepségeken vesznek részt a termelészövetkezeti vezetők, agronómusok, könyvelők, brigádvezetők és a munkában kitűnt termelészövetkezeti tagok, hanem a legtöbb helyen már korábban délelőttől az állami gazdaságokban tartózkodnak a meghívott szövetkezeti emberek. Végigvezetik őket a gazdaság különböző üzemeiben, megmutatják a gazdaságok szántóföldjeit, nagyüzemi kertészeteket, gyümölcsösöket és a helyszínen ismertetik a különböző termelési és munkaszervezési módszereket. Az állami gazdaságok által patronált 668 termelészövetkezetből és több más szövetkezeti gazdaságból több ezer termelészövetkezeti tag vesz részt tanulmányi látogatáson az állami gazdaságokban. A lápos talajon az utóbbi tíz esztendőben kifejlődött Nagybereki Állami Gazdaságban például a kilenc patronált termelészövetkezet szakemberei előtt első sorban a láptalajon való gazdálkodást ismertetik. A Mezőhegyesi Állami Gazdaságban minden üzemeiségnek lesznek szövetkezeti vendégei. Az állami gazdaságok az Alkotmány ünnepén a termelészövetkezeti tagokon és a városi üzemből meghívott munkásokon kívül több helyen egyénileg gazdálkodókat is vendégül látnak. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31 kiadás 1959 augusztus 19 18 óra 20 perc

Befejezés előtt a gabona-behordás és a cséplés - Kimagasló terméseredmények a kísérleti és tanyagazdaságokban - A Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatása

55

1959 augusztus 19

A gyakran ismétlődő esőzések az utóbbi időben akadályozták a gabona-behordását. A tanácsi irányítás alatt álló területek 82 százalékaról hordták be eddig a learatott és keresztetekbe rakott gabonát. Az Alföldön jól előrehaladt a munka, s a vetésterület 85-95 százalékaról már behordták és asztagolták a gabonát, a Dunántúlon azonban még csak a 60-70 százaléknál tartanak. A behordás meggyorsítására számos helyen a TEFÜ-vállalat tehérgépkocsijait is igénybe veszik. Szükséges, hogy a következő napokban minden jó időt és szállítóeszközt felhasználjanak a gazdák és a gazdaságok a még kinnlevő gabonakeresztek behordására.

A termelő szövetkezetek és az egyéni termelők a cséplésnek már több mint felével végeztek. Nagyobb elmaradás tapasztalható Vas, Baranya, Nógrád megyében. Viszont Fajér megye tíz termelészövetkezeti községe és három más községe, Bács megyének pedig 155 községe, Csongrád megyének 45 termelészövetkezete teljesen befejezte a hordást és cséplést.

A kísérleti és tanyagazdaságokban általában befejezéshez közeliednek a gabonabetakarítási és cséplési munkák. Az eddigi eredményekből megállapítható, hogy kimagasló terméseredményeket értek el: a Budapesti Kísérleti Gazdaság például 21,5 mázsát, a debreceni Mezőgazdasági Akadémia tanyagazdasága 21 mázsát takarított be a búzaföld minden egyes holdjáról. Őszi árpából a soroksári tanyagazdaság 24 mázsás, a tavaszi árpából a szentesi mezőgazdasági szakiskola tanyagazdasága 22,8 mázsás, zabból pedig az orosházi mezőgazdasági technikum tanyagazdasága 21,2 mázsás átlagtermetet ért el holdenként.

A megyék többségében megkezdték a silókukoricabetakarítást. A gépállomások köztös, illetve nyújtott műszakot szerveztek a gyors és veszteségmentes betakarítás érdekében. Egy-egy silókombájn kiszolgálásához a nagy termés miatt 5-6 traktoros szállítóeszközt állítanak be. A növényvédő állomások több mint száz vontatót és pótkocsit adnak át a gépállomásoknak a silókukoricabetakarításhoz. Egyes helyeken - első sorban Bács és Békés megyében - ahol

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32 kiadás 1959 augusztus 19 18 óra 25 perc

/Befejezés előtt....1 folytatás/
35

kevés az épített siló tárolótér, a termelészövetkezetek ároksilókat készítenek, vagy közlak közli rektározzák a silótehermárvát.

Eddig összesen 1,700.000 holdon végeztek terelohántást, egyes helyeken megkezdtek az őszi mélyszántást. A másodvetésekkel együtt országosan 290.000 holdon vetették terelőtehermárvánövénnyeket, nagyrészt rövid tenyészidőjű kukoricát, kölest és mohart. Az állami gazdaságok megkezdtek az őszi vetések előzetes jelőkészítést: augusztus közepéig 48.200 hold szántással végeztek.

A termelők az elmúlt héten folytatták a lucerna-harmadik, a rétek, kaszálók második és a fővetésű mohart vetésterületek kaszálását. A lucerna kaszálásával eddig négy megye, a rétek kaszálásával pedig három megye végzett.

A termelészövetkezetek nagymennyiségű lucerna és vöröshere megfogására kötnék szerző írt a la gter-meltető Vállalattal. /MTI/

- o -

A Hazafias Népfőntnek

1959 augusztus 19

36

az Alkotmány Ünnepe Győrött tartandó nagygyűléséről a Kossuth rádió csütörtökön 17.25 órakor hangkísérettel számolt be. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33 kiadás 1959 augusztus 19 19 óra 30 perc

Kezdeződték az ünnepi vásárok

1959 augusztus 19

37

Az augusztus 20-i ünnepi vásárok több helyen szerdán reggel megnyitották kapukat. Már az első órákban az érdeklődők hat lényes tömeggel kereste fel az árusító sátrakat, s a vásárok területén rendezett különféle kiállításokat. Nemcsak az árukészlet és a választék nagyobb mint az elmúlt években, hanem a látogatók és vásárlók száma is jelentősen növekedett. A vásárokon már az első délutón több százezer forint értékű áru cserélt gazdát.

Miskolcra már a hajnali órákban népes csoportokban érkeztek a vidéki dolgozók, hogy a Béke téri ünnepi vásáron beszerezzék az őszi és a téli holmikat. A vásárra 75 állami és szövetkezeti kiskereskedelmi egység, valamint kétszázötven magánkereskedő és kisiparos vonult fel, körülbelül 80 millió forint értékű áruval. Nagy volt a sikere az újrarendszerű boltoknak, az öt iparegység és két élelmiszer-önkiszolgáló üzletnek. A vásáron helyi ipari, mező gazdasági kiegészítő és termelészövetkezeti kiállítás nyílt. A termelészövetkezeti kiállításon többek között ismertetik a múlt ősszel alakult tiszszederkényi Szőke Tisza Termelészövetkezet eddigi közös munkáját és annak eredményét. Bemutatták a korszerű esőágyút, amely harminc méteres sugarú területet permetez.

Fésített a város egyik legkedveltebb szórakozóhelyén a Balokány ligetben mintegy ötszáz látogató jelenlétében nyitották meg a vásárt. Az egyik leglátogatottabb rész a nyolcvan méter hosszú pavilon, amelyben a jubileumi baranyai állami gazdaságok és termelészövetkezetek fejlődését mutatják be képekben, grafikonokon és termékeiket is kiállítják. Szerdán a vásáron nagyszabású műsoros divatbemutatót rendeztek.

Totán a Nagy tó festői parkjában Molnár Lászlónak, az MSZMP megyei bizottsága első titkárnak, több minisztérium képviselőjének, a pártbizottságok, a tanácsok és a tömegszervezetek képviselőinek jelenlétében nyitott meg a vásárt Kroszner László, a megyei tanács elnöke. Az 1.500 méter hosszú pavilonsorban körülbelül huszmillió forint értékű árut állítottak ki. Itt is nagy tetszést arattak az önkiszolgáló boltok, és az önkiszolgáló büfé. A vásár rendkívül érdekes nézőgazdasági részét szombaton sok termelészövetkezeti tag és egyénileg dolgozó paraszt kereste fel. Nagy érdeklődéssel figyelték az új típusú magyar mező gazdasági gépeket, a különböző szerfás, töltesíthető istállókat. A vásáron az állami gazdaságokon kívül mintegy 40 termelő szövetkezet is bemutatja termékeit.

/MTI/

- o -

MTI BELFÜLDI HIREK

B 34 kiadás 1959 augusztus 19 11 óra 30 perc

Allani-díjas román íróő Budapestén

Budapestre érkezett Lucia Demetrius Allani-díjas román íróő, a Román Béketanács tagja, aki az Országos Béketanács vendégként résztveszt hazánkban a Román Népköztársaság felszabadulási ünnepein. /MTI/

38 1959 augusztus 19

- o -

"Alkalmos volt meggyőződni arról, hogy a japán közvélemény tiltakozik az amerikaiak szándéka, az atomfegyverkezés ellen" - Gáspár Sándor nyilatkozata

Budapestre 1959 augusztus 19

Gáspár Sándor, a SZO¹ főtitkára, aki a magyar szakszervezetek képviselőjében résztvett a hirosimai atom- és hidrogénbombaellenes világkongresszuson, most tért haza és utjának tapasztalatairól a következő nyilatkozatot adta az MTI munkatársának:

- Hirosimában azon a helyen, ahol az első atombombát ledobták, a szemere esemény évfordulóján az idén is megrendezték az atom- és hidrogénbombaellenes világkongresszust. Most ötödik alkalommal került sor erre és résztvett a tanácskozásokon a világon minden országban képviselője és nagyszámu japán küldött. Az ország minden részéből ott voltak a menetelők képviselői, akik yalag jöttek Hirosimába és hozták a zászlókat, leveleket, üzeneteket, amelyekkel tolnácsolták a japán emberek békévégyát és heves tiltakozását az atom- és hidrogénbomba-kisérletek ellen. A menetelésben mintegy tízmillió ember vett részt. A konferenciát az atom- és hidrogénbombaellenes tanács rendezte, amelynek heves japán tudosok, professzorok a tagjai.

- Az ötödik konferencia jelentőségét növelte, hogy egybeesett az Amerika és Japán közötti ugynevezett biztonsági szerződés megkötésének előkészítésével. Ennek a jóhangzásu nevet kapott szerződésnek a lényege az, hogy az amerikaiak Japánt atomfegyverekkel okorják ellátni. E törekvésük ellen nagy mozgalom bontakozott ki. Nemzeti népi egységfront van kialakulóban a biztonsági szerződés ellen és a főszerepet a japán munkások, ezek szakszervezetei, a pedagógusok és a diákok viszik, akik azt hangsúlyozzák, hogy a szerződés nem a biztonságot, hanem éppen

/folyt. köv./

MTI BELFÜLDI HIREK

B 35 kiadás 1959 augusztus 19 11 óra 30 perc

/"Alkalmos volt... 1 folytatása/ 41

az öngyilkosságot szolgálja. A szerződést szeptemberben okorják aláírni, de a szélis néptömegekkel vannak szánva arra, hogy azt megakadályozzák.

- Számos alkalom nyílt arra, hogy megismerkedjem a japán közvélemény álláspontjával. Hirosimában ott voltam a két nagy tömeggyűlésen, amelyen 10.000-10.000 ember vett részt. Beszéltem a menetelőkkel és más gyűléseken is meghallgattam a japán dolgozók, értelmiségiek véleményét. Együttal beszéltem én is a magyar dolgozók életéről.

A kongresszusra a három és félmillió tagot számláló Szohjo, a japán szakszervezetek országos tanácsa hívta meg küldöttségekkel és a látogatás egyben jó alkalom volt arra, hogy elindítsuk a szakszervezeteink közötti kapcsolatokot. Meghívták küldöttségekkel a jövő évben sorra kerülő kongresszusukra, Magyarországra pedig májában az évben állított egy japán szakszervezet delegációt.

- Hirosimában felkerestek bennünket a nagykovási vasutobbantási nem szabadonbocsátott vádlottai. Megköszönték azt nemzetközi szolidaritást, amely az alkalommal is megnyilvánult az igazság védelmében. Elmondották, hogy most már azért folyik a harc, hogy megbizonyítsák, ki volt az igazi bűnös, s a bírák szerint az amerikaiaknak kellene helyettük a vádlottak padjára kerülni.

- A hirosimai emlékműnél az emberek tízmillióinak képviselői fogadták meg és szövegezték lehatározatukban, hogy küzdenek a békéért, a háború, az atom- és hidrogénfegyverek ellen és elmondtuk a kongresszuson, hogy ebben a harcukban a magyar dolgozók továbbra is tánteríthetetlenul segítik őket - fejezte be nyilatkozatát Gáspár Sándor. /MTI/

- o -

B 36 kiadás 1959 augusztus 19 12 óra 11 perc

A lakásépítkezések helyzetéről, a Köztisztviselői Hivatal
rehabilitációjáról tárgyalt a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

39 1959 augusztus 19

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén több fontos kérdés szerepelt napirendben. A népművelési osztály jelentése alapján megtárgyalták a tanácsi színházak elmúlt évi működését és az új évi műsorgeterveit. Mint a jelentés megállapítja, színházaink az 1958-1959-es időnyben számos színvonalas, tartalmas bemutatót tartottak, s összesen 57 új darab került színpadra. Ezek közül 18 magyar, négy szovjet és öt népi demokratikus író alkotása volt.

Az új évi előkészítése már néhány hónappal ezelőtt megkezdődött és a most elkészült tervek szerint ismét sok új, mai témájú magyar darabot, több szovjet, népi demokratikus, klasszikus és haladó nyugati színművet ismerhet meg a közönség. Érdekesnek ítélik például Vácsi Endre Felsőáramú madár, Földes Péter Andrásy ut, O'Casey: A csillag vörösbefordul, A. Tolstoj-Boriszov: A Fabábu kalandjai és Mészely Argyélus királyfi című darabjainak bemutatója. Dobosi Imre egy népi tárgyú paraszteránával, Boldizsár Iván új társadalmi színművel, a Osizmarek-Hádasi szerzőpár pedig zenés vígjátékkal lép a színházlátogató közönség elé. A közel jövőben elkészül Fehér Klára Egy heted férfi, Kálai István Ugorj ki az ablakon, Gábor Béla Urak, költők, Gyilkosok és Molnár Géza Eszmélés című darabja. A klasszikusok közül színházaink műsorra tűzik Shakespeare A vihar, Kerato Donna Diana, Molière Tudós nők és Scapin Furfangjai című művét.

A Ladách Színház tervei között szerepel még Artur Millet, a haladó amerikai drámaíró Pillantás a hidról című művének bemutatója, a Ladách Kamaraszínház pedig a nyebek között Hollós-Karvin Ertes egy vígjátékát viszi színpadra. Az új évadban a Patófi Színházban Ibsen A vadkacsa című darabját, Maurice Maeterlinck Fehér-díjas balai író Misk népdár című művét láthatja a közönség. Szovjet, amerikai, francia szerzők műveit adják elő a József Attila Színház művészei, a Vidán Színház két kabaréműsor bemutatását tervezi, a Kis Színház pedig egy szatirát és egy zenés bohózatot visz színpadra. Az Allori Bábszínház repertoárjában az új évadban fő képp gyermek-meséjátékok szerepelnek.

/folyt. köv./

B 37 kiadás 1959 augusztus 19 18 óra 45 perc

A lakásépítkezések... I folytatása/

A végrehajtó bizottság ezután foglalkozott a budapesti lakásépítkezések helyzetével. Az előirányzat szerint az év végéig 2553 lakást ad át rendeltetésének a tanács és ebben az évben még több mint 5000 új otthon építését kezdik meg, ezek jövőre készülnek el. Az áthuzódó építkezéseknél a jelek szerint a lakások zöme, - körülbelül kétharmada - még az új év beköszöntése előtt tető alá kerül, ami azt jelenti, hogy ezekbe már 1960 nyarán beköltözhetnek a lakók.

Az idei programban szerepel még 721 szövetkezeti lakás építése. Ezek közül 210 építése megkezdődött, s valahennyi lakás átadása 1960-ra várható. Az új lakótelepeken egyébként szép számmal épülnek üzletek, iskolák, óvodák, bölcsődék, és az építők arra törekcsenek, hogy ezeket az ugynevezett járulékos beruházásokat az új lakásokkal egyidőjűleg adják át rendeltetésüknek. A végrehajtó bizottság megállapítása szerint tehát a lakásépítési program végrehajtása jó úton halad, s bizonyosra vehető, hogy az év végén hiánytalanul sikerül a tervet teljesíteni.

Az ülésen a továbbiakban foglalkoztak a Fővárosi Köztisztviselői Hivatal rehabilitációjával is. Ezen a téren az elmúlt hónapokban szívesen fejlődés volt: többek között 71 permentes szanatóriumot építettek és 49 mosó-kecselőkészítést szereltek be. A következő években nagyszámú új, korszerű mosó-kecselőkészítéssel, szanatóriummal és szállító kecselivel, hőkivárással és egyéb géppel kívánják kiépíteni a hivatal kecselőparkját.

A végrehajtó bizottság határozatot hozott arra, hogy hútmillió forintot biztosít a főútvonalakon megüresedő üzlethelyiségek rendbehozatalára, kiépítésére, berendezésére. Ebből a pénzből többek között a Károly körúton, a Rákóczi úton, a November 7 téren, az Üllői úton, a Luzeau körúton, a Bajcsy Zsilinszky úton, a Patófi Sándor utcában és a Váci utcában alakítanak ki korszerű, világvárosi színvonalu áruhákat, üzleteket. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38 kiadás 1959. augusztus 19. 18 óra 15 perc

Időjárásjelentés

1959. augusztus 19.
A Meteorológiai Intézet jelenti:
Várható időjárás esütörték-ig:

Kisebb felhőátvonulások, néhány helyen délutáni záporosó, zivatar. Hőmérséklet északkeleti, északi szél. A nappali felmelegedés fokozódik. Várható legnagyobb nappali hőmérséklet esütörtékön: 26-29 fok között.

Távolabbi kilátások: a felmelegedés folytatódik.

A Duna vízállása ma délután 17 órakor: 670 centiméter. /MTI/

- o -

Átadták a felajánlott 400 silókombájt a magyar mezőgazdaságnak a Szállítóberendezések Gyárának dolgozói

1959. augusztus 19.
40

A Szállítóberendezések Gyárában szardán délnben rövid ünnepséget tartottak abból az alkalomból, hogy az eredetileg tervezett 200 helyett felajánlásuknak megfelelően elkészült a 400. silókombájt a magyar mezőgazdaság részére. Az ünnepségen résztvett Fock János, az KSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára is, aki meleg szavakkal köszöntötte a gyár dolgozóit jó eredményükért.

A 400. silókombájt a Hilépuszti Állami Gazdaságnak adta át a gyár igazgatója. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39 kiadás 1959. augusztus 19. 19 óra 30 perc

A megnyitott hansági csatorna h. tezer holdon vezeti le a vizet

1959. augusztus 19.
42

Szardán délnben megnyitották a hansági csatornát. A Hanság szivében találkoztak össze a horvátkinleli és a hanságtanyai táborok ifju építői és 800 fiatal üdvözlésére mellett vágta át a most elkészült két csatorna közötti, alig egy méteres szakaszt. Ebben az évben 24 kilométer hosszú csatornát készítettek a fiatalok, s így már több mint negyven kilométer hosszan szelik át a Hanságot a leveletőcsatornák. Az eddig épült csatornákkal együtt a most megnyitott csatorna már 6000 holdról vezeti le a vizet.

Az ünnepségre a Hanságba érkezett Komócsin Zoltán, a KISZ Központi Bizottságának első titkára.

A csatorna megnyitása után mindhárom hansági tábor fiataljai a horvátkinleli táborba vonultak, hogy együtt ünnepeljék meg a nagy eseményt és emlékezzenek meg alkotmányunk évfordulójáról. A fiatalok ünnepi gyűlését Bodra László, a KISZ Győr-Sopron megyei titkára nyitotta meg, majd Tóth József, a KISZ Központi Bizottságának póttagja felolvasta a KISZ Központi Bizottságának a Hanságban dolgozó fiatalokhoz írt levelét.

Komócsin Zoltán, a KISZ Központi Bizottságának első titkára beszédében többek között utalt arra, hogy alkotmányunk tizedik évfordulójára a KISZ-fiatalok bizonyították, hogy élni tudnak az Alkotmány biztosította lehetőségekkel, hiszen a táborok lakói valamennyien egyetemisták, főiskolások és középiskolások, akik előtt olyan ajtó nyílt meg, amely azelőtt zárva volt a magyar fiatalok számára. A fiatalok nemcsak a jogokkal éltek, hanem teljesítették kötelezettségeiket is. Csak ebben az évben több mint tízezer fiatal kereste fel önként az ország ifjusági építőtáborait és vett részt az országépítés munkájában. Komócsin Zoltán beszéde után átadták a győztes munkacapatoknak az emléktáblát, amelyek tanóvnyitás után egy-egy iskolában hirdetik majd a fiatalok nyári helytállását. A délutáni futball-mérkőzést szines kulturális műsor követte, amelynek során fellépett többek között a KISZ központi művészegyüttesének harmonikazenokara és a MÁVAG táncsoportja is. /MTI/

- o -

B 40 kiadás 1959 augusztus 19 10 óra 10 perc

A Magyar Népköztársaság kereskedelmi küldöttségének látogatása Ghánában

1959 augusztus 19

A ghánai kormány meghívására a Magyar Népköztársaság kereskedelmi küldöttsége augusztus 8-tól 15-ig látogatást tett Ghánában. A küldöttség vezetője Radványi János, a Külügyminisztérium osztályvezetője, tagjai dr. Porjés Sándor, a Külkereskedelmi Minisztérium osztályvezetője és Sebestyén Tibor mérnökszakértő. A tárgyalások eredményeként jegyzékquáltásra került sor, amely a kormányoknak azt az óhajtát fejezi ki, hogy fejlesszék a két ország közötti baráti kapcsolatokat. A jegyzék ismerteti a Ghána és Magyarország közötti kereskedelmi kapcsolatok bővítésének lehetőségeit is az egyenlőség és kölcsönös előnyök alapján.

A jegyzéket a ghánai részről Kozso Botshio ipar- és gazdaságfejlesztési miniszter, magyar részről Radványi János a Külügyminisztérium osztályvezetője írta alá. /MTI/

- o -

N.G. Andrejev professzor előadása a Technika Házában

44

1959 augusztus 19

N.G. Andrejev professzor, a Tyinirjzev Mezőgazdasági Akadémia tanára a szovjet mező- és erdőgazdasági tudományos egyesületek elnökségének elnöke, aki a Magyar Agrártudományi Egyület vendégként az elmúlt napokban számos látogatást tett az ország különböző vidékein, állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben szerdán a Technika Házában szánolt be a gazdasági tapasztalatairól a magyar növénytermesztési és takarmánygazdálkodási szakemberek előtt. Részletesen kitért a szovjet legelők és rétföldek javításával kapcsolatos eredményekre. Elmondotta, hogy melyek azok a tudományos kísérletekkel kinunkált módszerek, amelyekkel a Szovjetunióban igen gyorsan sikerült megjavítani a fontos nyári takarmánytermő területeket. Hasznos gyakorlati tanácsokat adott a magyar szakembereknek a legelők megjavítására, az egyes igen értékes fűfélék felhasználására, valamint a legelők tervszerű felhasználására. A tanácskozáson résztvevő magyar szakemberek közül sokan felszólaltak, kérdéseket tettek fel a szovjet professzornak, beszámoltak tudományos, illetve gyakorlati tapasztalataikról. /MTI/

- o -

B 41 kiadás 1959 augusztus 19 10 óra 15 perc

Megkezdődött Balatonfüreden a második országos nemzetiségi kulturális fesztivál

1959 augusztus 19

52.

Balatonfüreden szerdán megkezdődött a második országos nemzetiségi kulturális fesztivál. A SZOT-szanatórium dísztermében a résztvevő nemzetiségi művészcsoportokat és az érdeklődőket Gyimesi András, a Hazafias Népfront Veszprém megyei bizottságának titkára üdvözölte. Megnyitó beszédében megemlékezett tavalyi nagyszerű kulturális fesztiválról, amely a nemzetiségi együttesek első nagy országos seregszemléje volt. A résztvevőkkel együtt akkor elhatározták, minden évben megrendezik ezt a nagyszabású találkozót, amelyen a hazánkban élő nemzetiségi népművészek számot adnak a hagyományokat felelevenítő és ma egyre inkább fejlődő kultúrájukról. A mostani fesztivál - hangsúlyozta - sokkal színvonalasabb lesz a tavalyinál, mert valamennyi csoport új és tartalmasabb műsorszámokkal készült fel.

A fesztivál - mondotta - igaz képet ad arról is, hogyan élnek ebben az országban a multban kiseremizett nemzetiségi lakosok.

A megnyitó beszéd után a magyarországi német, szlovák, román és délszláv dolgozók demokratikus szövetségeinek képviselői üdvözölték a résztvevőket.

A háromnapos találkozó műsorában a hazánk határmenti vidékein élő nemzetiségek, németek, szlovákok, horvátok, szerbek, románok legkiválóbb együttesei, összesen 14 művészcsoport, 400 résztvevővel szerepel.

A szerdai műsort a mohácsi, horvát nemzetiségi tamburazenekar nyitotta meg. Ezután az eleki román tancegyüttes adott félórás műsort. Különösen nagy tapsot kapott a mékeréki legénytánc. A bánhidai szlovák kórus szlovák és magyar népdalokkal szórakoztatta a nagyszámu közönséget. A vérpalotai bányász együttes is legkiemelkedőbb számaival szerepelt. Német és osztrák népdalokkal, kórusokkal nyerte el a közönség tetszését a budapesti német kamrakórus. A tamburazenének kísért mohácsi horvát tancegyüttes tagjai nagy sikert arattak színes, gyöngyöktől csillogó népviseletükkel, érdekes táncszámaikkal.

A fesztivál résztvevői délután hajókiránduláson ismerkedtek a Balaton nevezetességeivel. A nagyszerű műsor az esti órákban újabb együttesek szereplésével folytatódott. /MTI/

B 42 kiadás

1959 augusztus 19 20 óra 30 perc

Me, halt Javorek Pál bányász, a munkásmozgalom régi harcosa

1959 augusztus 19

50.

Munkában eltöltött hosszú élet után meghalt Tatabányán Javorek Pál bányász, a munkásmozgalom régi harcosa. 1907-ben telepedett le Tatabányán, ahol bekapcsolódott a munkásmozgalomba, s a szakszervezet vezetőségi tagja lett. Egész tevékenységét a tőkés elleni harc jellemezte. 1917-ben megszervezte a bányászok sztrájkját, amelynek eredményeként visszaállították a nyolcórás munkaidőt és mintegy 25 százalékkal emelték a bányamunkások bérét, 1918-ban-újabb sztrájk szervezéséért letartóztatták és csak az 1919-es forradalom szabadította ki a fogságból. A Tanácsköztársaság idején is bátor harcosa volt a proletárium ügyének. 1929-ben tagja lett a pártnak. Az 1929-es szakszervezeti kongresszuson élesen elítélte és bírálta a Peyer-féle klikk munkásáruló politikáját, emiatt 1930-ban mint kommunistát kizárták a szakszervezetből. Később állásából is elbocsátották és csaknem öt évig hányódott családjával együtt egyik bányatelepről a másikra. A felszabadulás után azonnal visszatért a tatabányai bányászok körébe, s bár a nehéz munkában és évtizedes harcokban eltöltött küzdölni élet, a sok szenvedés és üldöztetés erősen megviselte egészségét, mégis élete végéig tevékenyen részt vett a párt munkájában. A munkásmozgalom régi bányász harcosát az MSZMP Komárom megyei és tatabányai városi bizottsága, valamint a Bányász Szakszervezet tatabányai trösztbizottsága saját halottjának tekinti.

Javorek Pált szombaton temetik a tatabányai újtelepi temetőben. /MTI/

Uttörőházat avattak Tatabányán

1959 augusztus 19

49. Szerdán Tatabánya közelében, a Mária-szakadék völgyében, ünnepélyesen felavatták a bányászváros első uttörőházát, amelynek felépítését az üzemek és a lakosság több mint 400.000 forint értékű társadalmi munkával segítették. /MTI/

B 43 kiadás

1959 augusztus 19 20 óra 30 perc

A két ország gazdasági adottságai alkalmasak arra, hogy Magyarország és Ghana között kiszűsödjének a kereskedelmi kapcsolatok - a Ghanában járt első magyar kormányküldöttség tagjának nyilatkozata

1959 augusztus 19

45

Most jött haza Akkrából a magyar kereskedelmi küldöttség, amely a ghánai kormány meghívására ebben az országban először vett részt hivatalos látogatáson. A két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kilátásairól dr. Forjós Sándor, a Külkereskedelmi Minisztérium osztályvezetője a következőben számolt be:

- Ghanát azelőtt Aranypartnak nevezték, s ez a név azért volt rá jellemző, mert igen gazdag ország. A világ egyik legnagyobb kakót exportáló állama, ez teszi ki kivitelének 60 százalékát. Ezenkívül több más, jól értékesíthető és a vilápiacon keresett áruval: mangánal, trópusi keményfával, gyémánttal és arannyal rendelkezik. Az ország évi kereskedelmi forgalmának értéke export-import vonalon körülbelül 180 millió angol font. Az országaink közötti kereskedelmi kapcsolatok még nagyon frissek. Többnyire könnyűipari terméket, kötött-árukat, len, kender és műrost-szöveteket, valamint zárakat, lak tokot szállítottunk eddig Ghanába. Mostani megbeszéléseinken a ghánai gazdasági vezetők kifejezték azt a készséget, hogy szívesen megismerkednek a magyar ipar más gyártmányával, s amennyiben azok megfelelnek náluk, kialakulhat a széleskörű áruforgalom. Husz-harminc kisebb és közepes üzem berendezéseinek megvásárlásáról érlelődő ötlet, ezek között volt például rizshántoló, jéggyár, esernyőgyár, bányagyutacsgyár, ércelőkészítő, desítő berendezés, kisebb erőművek, dízel agregát, műanyag közszükségleti cikkek gyártó gépek. Ott hagytuk ajánlatunkat, hogy ezeket tanulmányozhassák. Ghánai tartózkodási időnk ugyanis túl rövid volt ahhoz, hogy mindjárt üzletkötésekre kerülhetett volna sor. Kérték, menjenek magyar szakszemélyek ut, vasut, hidépítő, közlekedési, híradás-technikai mérnökök Ghanába. Küldöttségünk tíz ösztöndíjast hívott meg, hogy ghánai fiatalok Magyarországon folytathassák tanulmányukat. Meghívjuk a magyar kereskedelmi delegációt is, hogy ismerkedjenek meg országunkkal.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44 kiadás 1959 augusztus 19 20 óra 35 perc

4 kettő ország... I folytatása /45

Küldöttségünket fogadta a ghanei gazdasági élet több vezető személyisége. Látogatást tettünk Közép-Botszvári ipar- és gazdaságfejlesztési miniszternél, aki a távollévő miniszterelnököt helyettesítette. A miniszter baráti beszélgetésre is meghívott bennünket.

Leadására

Utunk egyik főtehermentője: a két ország adottsárai alkalmasak arra, hogy jó együttműködést alakítsunk ki Ghánával és ezt kifejezték az ottani vezetők is. Legevan a lehetőség arra, hogy kölcsönösen minikét országban kereskedelmi kirendeltségeket állíthassunk fel.

Mag kell emlitenem néhány személyes élményt is. Jártunk a most épülő tengeri kikötőben, amely Afrika legnagyobb mesterséges kikötője lesz. Megmutatták nekünk a most épülő 100.000 lakosú város tervrajzait. Ghant réven úgy jellemezték, hogy a fehér ember "tanítóje", mert a malária és a sárguláz uralkodott ott. Kellemsen csalódtunk, amikor utynolyan időjárás fogadott, mint anilyen most nálunk van. Az az usztus és a szeptember ugyenis kellemes ott. A levegő páratartalma igen nagy, éppen ezért nagy a tisztaság, nincs por. A falvak sokkal rendezettebbek és erősebb építésznyű házaiból alakultak ki, mint más afrikai országokban. Ebből is látható, hogy Ghana gazdasági fejlődése igen gyors - mondotta befejezésül dr. Perjés Sándor.

Leadására

- o -

/MTI/

Iskolát avattak Bakonyzentlászlón és Szalafőn

48

1959 augusztus 19

Szerdán ünnepélyesen felavatták a Veszprém megyei Bakonyzentlászló közép- és általános iskolát. A Veszprémi Szalafőn a lakosság jelentős társadalmi segítségével új kőtornyos iskolát adtak át rendelkezésükre. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45 kiadás 1959 augusztus 19 20 óra 35 perc

A Dunai Hajógyár harmincedik vizibusza, az Almádi, nagyközségi utját Balatonon

1959 augusztus 19

45

A Dunai Hajógyár harmincedik vizibusza, az Almádi, nagyközségi utját Balatonon. Az új hajó elődeinél is korszerűbb. A vizibusz tervezői figyelembe vették az utasok kívánságait és felhuzható ajtókkal, lehuzható ablakokkal sokkal szellősebbé tették a vizibuszt. A hajó közepén jól hozzáférhető büfépultot helyeztek el. A felfüggesztett vizibusz Balatonfüredről szerdán délután indult első útjára. /MTI/

- o -

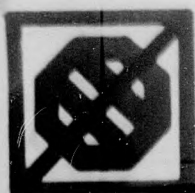
Átadták a tizezredik autóbust az IKARUS Károlyszécsényi és Járnyógyárban

1959 augusztus 19

47

Szerdán délután hároms ünnepet ültek az IKARUS-gyár dolgozói. Együtt ünnepelték Alkotmányunk tizezredik évfordulóját, a gyár élözenavátását és az autóipar államosítása után a gyárban készült tizezredik autóbust átadását. Az ünnepségen jelen voltak a gyár vezetői, a párt és a szakszervezet küldöttjei. Az Alkotmány évfordulójáról és a gyár élözenavátásáról tartott ünnepi beszéd után Baranyai Aladár, az üzemi pártbizottság titkára a gyár dolgozói nevében átadta a tizezredik IKARUS autóbust a pártközpont küldöttének. Az ünnepélyes átadás után a jelenlevők megaláintották a szép, ujjvonalu IKARUS 55-öst, amelyet a gyár dolgozói a kongresszusi versenyben tervben felül készítettek. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 46 kiadás 1959. augusztus 19. 20 óra 40 perc

A rendőrség felhívása

1959. augusztus 19.

55

Paulinyi Béla építő- és tervezőmérnök, Budapest V. Rögiposta utca 5. szám alatti lakos Budapesten és vidéken több személytől lakásépítésre nagyobb összeget vett fel, amelyet saját céljaira használt fel, ezért a rendőrség őrizetbe vette. A XIX. kerületi rendőrkapitányság a károsultak jelentkezősét kéri Budapest XIX. Ady Endre utca 29. I. 24. szám alatt, vagy telefonon a 146-015-ös számon.

x x x

A rendőrség csalás és házasságszédelgés büntetése miatt őrizetbe vette Pásztor József büntetett előéletű budapesti lakost, aki az előző megállapítás szerint hirtelen ötlettel összesen 15.000 forintot esalt ki. Alkotmányos házasságot kötött és lakásszerzés céljaira vette fel a pénzt, amelyet azután elköltözt.

A VII. kerületi rendőrkapitányság felhívja a megkárosítottakat, akik még nem tették feljelentést ellene, jelentkezzenek Budapest, VII. kerület Hürt utca 6. I. emelet 20. szám alatt, vagy telefonon a 222-455 számon. /MTI/

- o -

Az NDK igazságügyminiszterének látogatása a nőtanácsnál

1959. augusztus 19.

56

Dr. Hilde Benjamin, a Német Demokratikus Köztársaság igazságügyminisztere szerdán este a Magyar Nők Országos Tanácsának székházába látogatott és szívélyes, baráti beszélgetést folytatott a magyar nőmozgalom vezetőivel. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 47. kiadás 1959. augusztus 19. 110 óra 40 perc

A fővárosban is megkezdődtek az Alkotmány évfordulójának ünnepei

VF/200. Hód. Sz.

1959. augusztus 19.

55.

Az Alkotmány évfordulójának ünnepei a fővárosban is már szerdán megkezdődtek. Az üzemekben röpgyűléseken emlékeztek meg az évfordulóról, több helyen egyidejűleg élüzem-ünnepség is volt.

A Csepel Vas- és Fémművekben a gyáregységként rendezett ünnepeken a vezetők méltatták az Alkotmány jelentőségét, azt a nagyarányú fejlődést, amelyet hazánk a szocialista építőmunkában az utóbbi 10 esztendőben elért. A Szerszámgépgyárban, a Csőgyárban, az Acélműben és az Elektroműben élüzem-ünnepség is volt.

A Ganz-MÁVAG-gyárban műhelyenként tartottak röpgyűléseket, amelyeken a gazdasági, illetve a szakszervezeti vezetők mondtak ünnepi beszédet. Több röpgyűlésen részt vettek annak a parasztküldöttségnek tagjai is, akik szerdán délelőtt érkeztek a gyárba, hogy a munkásokkal együtt ünnepeljék az Alkotmány évfordulóját. A bicsalmási járás termelőszövetkezeteinek tagjaiból és egyénileg gazdálkodó parasztokból álló delegáció megtekintette a gyár különböző üzemegységeit, nagy érdeklődéssel szemlélte a munkafolyamatokat, majd együtt ebédelt a Ganz-MÁVAG dolgozóival. A vendégek csütörtökön délelőtt részt vesznek a budaörsi repülőnapon, délután pedig a Ganz-MÁVAG kőbányai sporttelepén rendezendő nagyszabású ünnepeken.

A parasztküldöttség látogatásának viszonzásaként szerdán a Ganz-MÁVAG-gyár dolgozóinak 25 tagú csoportja a bicsalmási járásba utazott.

t Zs/Tr

Az Alkotmány évfordulójának előestéjén avatták fel a XI. kerületben, a Lágymányosi lakótelepen, a főváros egyik legkorszerűbb, új iskoláját. A 24 tantermes oktatási intézmény csaknem tízmillió forint költséggel épült, s a téli hónapokban távfűtéssel biztosítják a helyiségek megfelelő hőmérsékletét.

/folyt.köv./

/A fővárosban....folyt/

55.

Az épületben összesen 1800 diák tanulhat, így nemcsak a légnányosi lakótelepi családok gyermekeinek elhelyezéséről gondoskodhatnak, hanem csökkenthetik a környező iskolák zsúfoltságát is. A folyosók, osztálytermek padlózatát mindenütt vékony gumiszőnyeg borítja, két-két kitűnően felszerelt tornaterem, orvosi rendelő, ebédlő, konyha, fizikai előkészítő és előadóterem, biológiai előkészítő és előadó várja a tanulókat.

A szerdai ünnepségen a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága nevében dr. Galambos János, a végrehajtó bizottság elnöke helyettese adta át rendeltetésének az iskolát. A kerület lakói nevében Galambos Bézsó, a XI. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke mondott köszönetet az új létesítményért.

A munkás-paraszt szövetség már a szerda délutáni órákban több találkozó, ünnepség volt Budapesten. Közülük a Pataki István művelődési házban a műsorral ünnepelték Alkotmányunk évfordulóját. A műsort a Kőbányai Munkás Dalkör, az Egyesült Izzó tánc-karja és szólisták adták. Minden kerületi üzem elküldte képviselőit, akik itt találkoztak a környék termelőszerkezetek tagjaival. Az ünnepi esten a burzsoáz és a demokratikus alkotmány közötti különbségről című előadás hangzott el. Munkás-paraszt találkozót rendeztek a XVIII. kerületi Utbőrő Parkban is. Eut-tal ünnepelték a szabadság termelőszerkezet megalakulását és ebből az alkalomból mezőgazdasági kiállítást nyitottak. Az ünnepségekre meghívták az üzemek munkásait is.

A főváros VIII. kerülete Kecskemét városával áll szoros kapcsolatban. Alkotmányunk évfordulóját is közösen ünnepelik.

/folyt. köv./

/A fővárosban....2.folyt/ i VI/Sze

55.

A fővárosi kerület tanácsa rendezte a kecskeméti ünnepséget, s ugyanakkor a budapesti VIII. kerületi ünnepségre meghívták Kecskemét küldötteit. Szerdán este a Kulich Gyula szabadtéri színpadon rendezték meg a Füzös a magyar Alkotmány - ünnepséget, amelyen Vida Miklós, a Hazafias Népront VIII. kerületi bizottságának elnöke, országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet. Az új kenyér ünnepe helyben ünnepélyes kenyérsezés következett, s köszöntötték a nagy alföldi város munkásságának, dolgozó parasztjának és értelmiségének küldötteit. Az ünnepséget műsoros est követte.

Az esti órákban bált rendeztek a csepeli munkásotthonban. Csütörtökre kedves vendégeket várnak a Fejér mezei termelőszerkezetekből, akiket a Csepel Vas- és Fémüvek dolgozói patronálnak. A Fejér mezei tsz-tagok részt vesznek majd az Alkotmány-napi ünnepségeken.

A Szakszervezetek Egressy Gábor Művelődési Klubja Alkotmányunk 10. évfordulójára tiszteletére képzőművészeti kiállítást rendezett, Magyar tájak 1959 címmel. A tárlatot, amely a képzőművészeti körök nyári munkásságát mutatja be, szerdán délután nyitották meg.

A főváros több más kerületében is megkezdődtek Alkotmányunk évfordulójának ünnepségei. A művelődési házakban műsoros esteket, ünnepi filmvetítéseket rendeztek, több helyen, így például a XVII. kerületben előadást tartottak az Alkotmányról, másutt pedig asszonyok és lányok részére a nők egyenjogúságáról. A dolgozók az esti órákban vidám utcabálokon szórakoztak; ünnepi fényárban usztak a főváros nagy emlékművei, nevezetes épületei.

/MTI/

Megnyilt a pestlőrinci mezőgazdasági kiállítás

1959 augusztus 19

57

Szerdán délután Lakner Gyula, a XVIII. kerületi tanács végrehajtóbizottságának elnöke ünnepélyesen megnyitotta Pestlőrincen a munkás-paraszt találkozóval egybekötött hagyományos mezőgazdasági kiállítást. A kiállítás színvonalát megemlékezésben emelte, hogy a XVIII. kerület nagyobb ipari üzemei - az ideán először - értékes ipari bevetést rendeztek gyártnyáncikból. /MTI/

- o -

Országszerte megkezdődtek az Alkotmány-napi ünnepségek

1959 augusztus 19

51

Az ország számos vidékén már szerdán kezdődött az Alkotmány-napi ünnepségek gazdag programja.

Békéscsabán már a kor délelőtti órákban megnyitották a két napra tartó vásárt. Az egy kilométer hosszú "pavilonvárosnak" már az első napon harmincezer látogatója volt. A megye minden részéből érkezett vendégek mintegy ötvenmillió forint értékű áruval válogathattak. Legtöbbben a buterek, a motorkerékpárok és a kűttárak iránt érdeklődtek. Élénk forgalmat bonyolított le a vendéglátóipar 13 pavilonja is. A vásár első napján körülbelül ötvenmillió forint értékű áru kelt el.

Délután a városi tanács díszterében ünnepi gyűlésen emlékeztek meg az Alkotmány 10. évfordulójáról. A párt, a társas szervezetek, az intézmények képviselői, a termelőszövetkezeti tanácsok és az egyéni dolgozó parasztlakosok előtt Kovács Pál vt. elnök mondott beszédet. Este a Széchenyi liget szabadtéri színpadán színvonalos művészeti műsor szórakoztatta a város ünnepi lakosságát.

/folyt. köv./

/Országszerte... 1. folytatás/

51

Békés megye más részein is ünnepélyesen köszöntötték az Alkotmány napját. Órmenyákon 550 személyes Művelődési otthonot avattak. A helyi állami gazdaság - amely a megye más állami gazdaságjaival együtt most ünnepi fennállásának 10. évfordulóját - megjutalmazta legrészebb munkásait. Az ünnepségen nagy szeretettel köszöntötték a kiskunsági cséplőesapát tagjait, akik az elmúlt hetekben 65 vagon gabonát esápoltek el. A kenderosi géppálloráson 31 üzemavató ünnepséget rendeztek, s ebből az alkalomból a legrészebb kombájnosok, aratógépközelékek és más liváló dolgozók között 15.000 forint jutalmat osztottak szét. Sarkadon az ifjúsági színpompás lempionos felvonulással köszöntötték az Alkotmány ünnepét.

Egerben ünnepi tanácsulást tartották, amelyen Kocsuár János, a városi tanács vt. elnöke méltatotta az elmúlt tíz év eredményeit. Este a városban ünnepi gyűlés volt, ahol Lendvai Vilmos, a megyei tanács vt. elnöke mondott beszédet, majd az operi Gárdonyi Géza színház művészei szórakoztatták a nagyszáru közönséget.

Szatmárvárosban a hagyományos paraszti hivatalossal vette kezdetét a kétnapos ünnepség-sorozat. A régi Duhapentale dolgozó parasztlakosok az ideán nyolcezer kérték fel földszíttett szakereken az új város munkásait, s hívták meg a Dunai Vasnű minden dolgozóját ünnepségükre.

Ünnepi események színhelye volt a Balaton sonogyi partja is. A Hazafias Népfront Sonogy megyei bizottsága és a tanács ide lenforalmi hivatala Siofokon nagyszabású ünnepséget rendezett. Többek között vitorlás-hajók fáklós felvonulásával köszöntötték az ünnep előestéjét, a későesti órákban pedig tűzijátékot rendeztek.

A zalamegyezségi városi tanács végrehajtóbizottsága szerdán este a megyei tanács díszterében ünnepi ülésre hívta össze a tanács tagokat. Az Alkotmány jelentőségének méltatása után a város eddigi fejlődését és fejlesztésének további terveit ismertették a tanács tagokkal és a vendégekkel.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52 kiadás 1959 augusztus 19 11 óra 25 perc

/Ország szerte ... 2 folytatás ...
51

Az Alkotmány Ünnepeinek előestéjén nyitották meg Szolnokon a megyei szakszervezeti művelődési házat, amelyet Bugár Jánosné, a SZOT titkára adott át rendeltetésének. A művelődési házat Ságvári Endréről nevezték el. Ugyencsak szerdán avatták Szolnokon a vízügyi igazgatóság dolgozói számára épített munkásszállót is.

A Salgótarjánban szerdán rendezett ünnepi gyűlésen Jakab Sándor, az MSZMP Nórád megyei bizottságának első titkára mondott beszédet. A gyűlés után fővárosi művészek közreműködésével magyar néptáncot rendeztek. Több közösségben felkorezték választóikat a megye országgyűlési képviselői és résztvettek a Hazafias Népfront falugyűlésein.

Az Alkotmány Ünnepeinek előestéjén sok ezer zászló lengett a Pálóc-föld városiban, falvaiban. Mátra-szöllősn, Galgócútán, Szuhán és még négy palócokzségben egész nap az új művelődési házakat díszítették, csinosították, amelyeket esütörtökön avatnak. A tíz éves fennállását ünneplő tizenöt nőrádi termelészövetkezetben a budapesti és a nórádi iparművelődési patronáló munkásainak küszöntésére már szerdán délután megsülték a friss, ropogós új kenyerek. Rendbehozták a termelészövetkezetek portájt is. Balaszegegyarmaton sokszázan segítettek a palóc vásár pavilonjának építését. Az ünnepi köntösbe öltözött város látogatót vár az Alkotmány-napi vásárra.
sok ezer /MTI/

- 0 -
Magyar-román baráti találkozó Pestinrén
1959 augusztus 19
58

A Hazafias Népfront XVIII. kerületi bizottsága szerdán magyar-román ünnepi estét és baráti találkozót rendezett a pestinreai művelődési házban a román nép felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából. A román nagykövetség képviselőjében Vasile Moldovan nagykövetségi kulturális tanácsos és Oliver Nicolae attasé jelent meg. Matuz László kerületi népfront titkár megnyitása után Vasile Moldovan mondott ünnepi beszédet, majd a Román Népköztársaság öltötét, a román tájakat bemutató dokumentumfilmet vetítették. /MTI/

- 0 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 5-7. Telefon: 158-159, 159-590
A munkatársait és kiadóit a vendégszerzésért illeti

MTI HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

H 1 kiadás 1959 augusztus 19 20 óra 25 perc

A Minisztertanács ülése

1959 augusztus 19

A kormány Tájékoztatói Hivatala közli: a Minisztertanács szerdai ülésén meghallgatta és tudomásul vette a pénzügyminiszter jelentését arról, hogy az év első felében miként használták fel az ujonnan alakult, területileg nem növekedett és a gazdaságilag sejtendő termelészövetkezetek támogatására előirányzott összeget.

A Minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy a Szakszervezetek Országos Tanácsa felsőfokú munkavégelési tanfolyamot létesítsen. A tanfolyam szeptember 1-én nyílik meg.

Módosította a Minisztertanács a színházak tanácsai irányítás alá rendeléséről szóló határozat egyes rendelkezéseit. A tanácsok jockára kibővül. A színházak vezetőit - a művelődésügyi miniszter és a végrehajtóbizottság előzetes hozzájárulásával - az illetékes tanács művelődési osztálya nevezi ki.

Ezután a Minisztertanács folyó ügyeket tárgyalta. /MTI/

- 0 -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 53 kiadás 1959 augusztus 19 21 óra 45 perc

Sikerral zárult a Néphadsereg művészeti csoportjainak seregszemléje

1959 augusztus 19

59

Szardán este a Központi Tiszti Ház szabad-
téri színpadán befejeződött a Néphadsereg Öntevékeny művé-
szeti csoportjainak budapesti fesztiválja. A záróünnepsé-
gen megjelent Barossán György, az ISZNP Politikai Bizott-
ságának tagja, államminiszter, Uszta Gyula altábornagy, a
honvédelmi miniszter első helyettese, Dapsi Károly vezér-
őrnagy, miniszterhelyettes, politikai csoportfőnök, Ugrai
Ereke vezérőrnagy, miniszterhelyettes, a Néphadsereg ve-
zérkari főnöke, valamint a tábornoki kar több más tagja.

Az ország különböző részéről 24 alakulat-
tól és katonai intézménytől mintegy másfélszer működvelő
mutatta be tudását. Tizenegy kórus, tíz tánc-,
hat színjátszócsoporthoz és népi együttes, 25 szőlista, 84
műsorszámát öt napon keresztül énekléssel kísérték.
Több ezer ember nézte végig az előadásokat, amelyek kö-
zül különösen az énekkarok, - a színjátszók - itt is első-
sorban a szociális alakulat és a központi katonai kórház
együttese, valamint néhány tánccsoporthoz tartozókat ara-
tott nagy sikert. A színjátszók estjén ott volt Barta La-
jos író is, és a Tavasz német című jelenetének hűtel-
méseléséért elismerését fejezte ki a szereplőknek.

Az érdekes, változatos vetélkedést 400 tagu
egy sitett kórus fellépése zárta be. A fesztivál végeztével
átadták a politikai csoportfőnök vándorszerlejt és kiosz-
tották a jutalmakat. A fesztivál szereplői közül hat művé-
szeti csoport, hét szőlista és a Néphadsereg Vörös Csil-
lag Érdemrenddel kitüntetett művésze együttese az Alkotmány
napján délután 3 órakor a Városligetben ünnepi műsort ad a
dolgozók tiszteletére. /MTI/

- o -

V É G E !!!

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás

1959 augusztus 20 13 óra 5 perc

Időjárásjelentés

A Meteorológiai Intézet jelenti augusztus 20-án, csütörtökön délben:

A hőmérséklet alig változik

Közép-Európában magaslégnyomású, száraz időjárás uralkodik. Franciaország középső részein ismét 30 fok fölé emelkedett a hőmérséklet.

Hazánkban szerdán a délutáni órákban többfelé volt záporosó, zivatar. Ezek következtében Pápán 18, Szigetváron 17, Kapuvárott 7, Ajkán 6 mm, máshol azonban csak jelentéktelen csapadékmennyiséget mértek. A hőmérséklet országsszerte 25-28 fokig emelkedett, ma hajnalra pedig 12-16 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 22,5 fok volt, a sok évi átlagnál 1,5 fokkal magasabb.

Budapesten csütörtökön 12 órakor a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, alig változik.

Várható időjárás pénteken estig: kisebb felhőfelvonulások, néhány helyen záporosóval, zivatarral, mérsékelt északkeleti szél, a hőmérséklet alig változik.

Várható legrövidebb éjszakai hőmérséklet 12-15, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 16-29 fok között.

A Duna vízállása csütörtökön reggel Budapestnél 677. cm./MTI/